



**Univerzita Karlova v Praze**  
Fakulta humanitních studií

žádost o prodloužení akreditace

navazujícího magisterského studijního programu

**HUMANITNÍ STUDIA**  
***HUMANITIES***

studijního oboru

**HISTORICKÁ SOCIOLOGIE**  
***HISTORICAL SOCIOLOGY***

(prezenční a kombinovaná forma, dvouletá standardní doba studia, výuka v českém resp. anglickém jazyce)

**září 2012**

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (bakalářské a magisterské SP)								
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze							
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul	
Název studijního programu	Humanitní studia	STUDPROG	N6703	2 roky	Mgr.			
Původní název SP	platnost předchozí akred.			1. 3. 2013				
Typ žádosti	udělení akreditace	<input checked="" type="checkbox"/> prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	<input type="checkbox"/> o nový studijní obor	<input type="checkbox"/> o formu studia	<input type="checkbox"/> na instituci		
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	<input checked="" type="checkbox"/> navazující magisterský		rigorózní řízení		KKOV	ISCED97
Forma studia	<input checked="" type="checkbox"/> prezenční	<input checked="" type="checkbox"/> kombinovaná	distanční	ano/ne	titul			
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Historická sociologie			ne	-	6107T031	312	
Jazyk výuky	český	Varianta studia	<input checked="" type="checkbox"/> jednooborové	dvouoborové	jednooborové a dvouoborové			
Název studijního programu v anglickém jazyce	Humanities							
Název studijního oboru v anglickém jazyce	Historical Sociology							
Název studijního programu v českém jazyce								
Název studijního oboru v českém jazyce								
(Předpokládaný) počet přijímaných	20P + 20K	Počet studentů k datu podání žádosti	65					
Stávající garant SP	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.							
Návrh nového garanta SP	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.							
Zpracovatel návrhu	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.							
Kontaktní osoba z fakulty	Bc. Magdalena Foffová, 251 080 335, <a href="mailto:magdalena.foffova@fhs.cuni.cz">magdalena.foffova@fhs.cuni.cz</a>			Kontaktní osoba RUK	Kamila Klabalová, 224 491 264, <a href="mailto:kamila.klabalova@ruk.cuni.cz">kamila.klabalova@ruk.cuni.cz</a>			
Adresa www stránky	<a href="http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html">http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html</a>			přístupový login a heslo	login: heslo:			
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK				
Den projednání/schválení	14. 6. 2012	21. 6. 2012	24. 9. 2012	-				
Podpis rektora				Datum				

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (bakalářské a magisterské SP)							
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze						
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií					st. doba	titul
Název studijního programu	Humanities	STUDPROG	N6703	2 roky	Mgr.		
Původní název SP	platnost předchozí akred.			1. 3. 2013			
Typ žádosti	udělení akreditace	<input checked="" type="checkbox"/> prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	<input type="checkbox"/> o nový studijní obor	<input type="checkbox"/> o formu studia	<input type="checkbox"/> na instituci	
Typ studijního programu	bakalářský	magisterský	<input checked="" type="checkbox"/> navazující magisterský		rigorózní řízení ano/ne		titul
Forma studia	<input checked="" type="checkbox"/> prezenční	<input checked="" type="checkbox"/> kombinovaná	Distanční		KKOV		ISCED97
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Historical Sociology				ne	-	6107T031
Jazyk výuky	anglický	Varianta studia	<input checked="" type="checkbox"/> jednooborové	<input type="checkbox"/> dvouoborové	<input type="checkbox"/> jednooborové a dvouoborové		
Název studijního programu v anglickém jazyce							
Název studijního oboru v anglickém jazyce							
Název studijního programu v českém jazyce	Humanitní studia						
Název studijního oboru v českém jazyce	Historická sociologie						
(Předpokládaný) počet přijímaných	5	Počet studentů k datu podání žádosti	1				
Stávající garant SP	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Návrh nového garanta SP	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Zpracovatel návrhu	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.						
Kontaktní osoba z fakulty	Bc. Magdalena Foffová, 251 080 335, <a href="mailto:magdalena.foffova@fhs.cuni.cz">magdalena.foffova@fhs.cuni.cz</a>			Kontaktní osoba RUK	Kamila Klabalová, 224 491 264, <a href="mailto:kamila.klabalova@ruk.cuni.cz">kamila.klabalova@ruk.cuni.cz</a>		
Adresa www stránky	<a href="http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html">http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html</a>			přístupový login a heslo	login: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK			
Den projednání/schválení	14. 6. 2012	21. 6. 2012	24. 9. 2012	-			
Podpis rektora				Datum			

<b>B – Akreditace studijního programu / oboru</b>	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Historická sociologie
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	Ne
<b>Charakteristika oboru</b>	
<p>Cílem studijního oboru <i>Historická sociologie</i> je rozvíjet badatelskou činnost a pedagogickou přípravu odborníků se zaměřením na problematiku dlouhodobých sociálních procesů a trendů, jež významným způsobem ovlivňují život soudobých společností. Jedná se zejména o problematiku modernizace a sociální změny, globalizačních tendencí a vlivů, integračních a dezintegračních procesů, vztahů kontinuity a diskontinuity, náboženské a kulturní plurality, propojování globálního a lokálního, identifikaci šancí a rizik sociálního vývoje, analýzu konfliktních situací a možností jejich překonávání. Potřeba porozumět všem těmto otázkám vyvolává požadavky na rozvoj adekvátních teoretických a metodologických přístupů a zároveň na specifickou přípravu vysokoškolských studentů.</p> <p>Historickou sociologii nelze chápat jako nějaké hybridní spojení historie a sociologie. Je to obor vycházející z předpokladu, že obecným předmětem sociologie je historická, časoprostorově determinovaná sociální realita. Přijetí tohoto základního předpokladu má důsledky jak pro sociální teorii, tak i pro strategie sociologického výzkumu, neboť obojí má být orientováno nejen na analýzu přítomnosti, nýbrž i minulosti. V souladu s touto premisou tedy nelze historickou sociologii definovat jako speciální sociologickou disciplínu, nýbrž jako specifickou teoretickou a metodologickou perspektivu, jež je relevantní jak pro obecnou sociologii, tak pro speciální sociologické disciplíny. Je to obor, který se výrazným způsobem zaměřuje na dlouhodobé sociální procesy, jakož i na analýzu rozdílů a podobností různých dějinných období. Klíčovým tématem historické sociologie je modernizace, k jejímuž zkoumání se přistupuje na základě tří předpokladů: 1) moderní společnosti a modernizační procesy jsou zakotveny v dlouhodobé historii, tzn., jsou ovlivňovány určitými tradicemi a dědictvím, 2) na charakter a vývoj moderních společností má vliv, někdy i rozhodující, charakter konkrétních historických konstelací, 3) modernizaci je nutné nahlížet procesuálně a komplexně v rozmanitých variantách jejich cest (nikoli tedy jen jako prosazení určitých abstraktních zákonitostí).</p> <p>Průběh studia historické sociologie je rozčleněn do tří základních bloků, ve kterých studenti nabývají specifické znalosti a dovednosti. První blok, který lze označit jako <i>teoreticko-historický</i>, nabízí kurzy věnované obecným teoretickým koncepcím historické sociologie a civilizacionistiky a perspektivám historické sociologie ve vztahu k problematice vědění, kultury, náboženství, národů, nacionalismu, ekonomiky, politiky, státu, demokracie a každodennosti.</p> <p>Druhý blok - <i>metodologicko-výzkumný</i> - seznamuje studenty se základními přístupy a problémy sociologické a do určité míry i historické metodologie. Výklad výzkumných metod a techniky je orientován na kvantitativní i kvalitativní metodologii a je doveden do aplikační roviny (biografický výzkum, oral history, grounded theory, diskursivní analýza, výzkum názorů, postojů a hodnot, stratifikační výzkum, sekundární analýza dat).</p> <p>Třetí blok má charakter <i>výběrový a specializační</i>. V jeho rámci si studenti povinně volí jednu ze tří dvojic předmětů (<i>Sociální struktura a dynamika, Sociální změna a modernizace, Kulturní dějiny a sociologie volného času, Historická sociologie politiky a mezinárodních vztahů</i>). K němu si pak mohou podle vlastní volby doplňovat další volitelné předměty například z nabídky Fakulty humanitních studií UK v Praze (mimo jiné z oblasti historické antropologie, soudobých dějin apod.).</p> <p>Takto koncipovaná výuka by měla – jak z hlediska úrovně znalostí, tak i z hlediska praktického osvojení potřebných dovedností – připravit studenty na budoucí výkon jejich povolání, ať už je budou vykonávat v oblasti akademické (badatelské) či mimoakademické (úřady, agentury, vzdělávací instituce, poradenské firmy, redakce apod.).</p>	

#### Profil absolventa studijního oboru a cíle studia

Cílem studijního oboru je připravit nejen úzce zaměřené odborníky, nýbrž kvalitně vzdělané jedince, kteří disponují širší škálou znalostí a dovedností a jsou otevření, flexibilní a schopni reagovat na aktuální potřeby a požadavky, které před společnost klade soudobý vývoj.

Absolvent navazujícího magisterského oboru Historická sociologie prokazuje široké znalosti historickosociologického charakteru z oblasti sociální, kulturní, náboženské a ekonomické. Je obeznán s poznatky a přístupy kvantitativní a kvalitativní historickosociologické výzkumné metodologie, dokáže samostatně sestavovat a řídit odborné projekty, shromažďovat a vyhodnocovat specializované poznatky, analyzovat data kvantitativní i kvalitativní povahy, vytvářet zprávy, expertizy, posudky a odborné studie.

Absolventi získají předpoklady pro profesní uplatnění v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a výzkumných ústavech. Na základě odborných znalostí v oboru Historická sociologie je absolvent schopen uvažovat o nejrůznějších společenských jevech, problémech a tématech v širších i teritoriálních souvislostech a je tak kvalifikován rovněž pro práci v mimoakademické sféře: ve státní správě a samosprávě, nevládních organizacích, agenturách, poradenských firmách, vzdělávacích institucích, kulturních organizacích a médiích.

#### Charakteristika změny od předchozí akreditace

Ve srovnání s předchozí akreditací nedošlo k žádným zásadním změnám ani v koncepci výuky, ani v obsahu jednotlivých kurzů. První – *teoreticko-historický* – blok předmětů zůstal v zásadě zachován ve své původní podobě. Druhý – *metodologicko-výzkumný* – blok předmětů byl po zkušenostech z prvních let výuky posílen o nové předměty orientované na historickou metodologii a metodologii kvantitativního výzkumu (spolu s tím proběhla i dílčí obměna vyučujících). Ve třetím – *výběrovém a specializačním* – bloku došlo s ohledem na současné personální obsazení pracoviště historické sociologie na FHS UK k inovaci v oblasti nabízených kurzů. V současné době jsou nabízeny tři výběrové a specializační bloky: 1. *Sociální změna a modernizace*, 2. *Kulturní dějiny a sociologie volného času*, 3. *Historická sociologie politiky a mezinárodních vztahů*. Každý z těchto bloků je tvořen dvěma předměty (přednáškou a seminářem). Původní dotace jednotlivých výběrových, specializačních bloků byla tři předměty, nyní došlo k redukci na dva předměty, a spolu s tím byl mírně rozšířen počet povinných kurzů v metodologicko-výzkumné oblasti.

#### Adresa www stránky s dosud platnou verzí žádosti o akreditaci / kontaktní osoba

<http://hiso.fhs.cuni.cz/>

Mgr. Barbora Pincová: [Barbora.pincova@fhs.cuni.cz](mailto:Barbora.pincova@fhs.cuni.cz)

#### Informační a technické zabezpečení studijního programu

##### **Knihovna:**

Studentům je k dispozici zejména **Knihovna společenských věd T. G. Masaryka v Jinonicích** (U Kříže 8, 158 10 Praha 5 – Jinonice), e-mail: knihovnajin@ruk.cuni.cz

www: <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/>.

##### **Knihovna nabízí následující služby:**

prezenční studium (volný výběr)

on-line přístup k elektronickým zdrojům, vzdálený přístup k e-zdrojům

výpůjční služby

samoobslužné kopírování a tisk dokumentů

základní informační služby

skenování dokumentů

tisk ze síťové tiskárny za poplatek

přístup k počítačům připojeným na Internet

meziknihovní výpůjční služby

Součástí knihovny je i studovna, která je studentům (stejně jako knihovna) otevřena Po – Pá 8:30 – 19:00, a vedle toho také v sobotu 9:00 – 18:00. Ve zkuškovém období platí rozšířená otevírací doba i o sobotách.

Cílem knihovny je profilovat fond v celé šíři společenských věd. Fond je zaměřen především na sociálněvědní a humanitní disciplíny s důrazem na filosofickou, sociální a kulturní antropologii; moderní a soudobé dějiny; filosofii; judaiku; knihovnictví a informační vědu; mezinárodní teritoriální studia (area studies); náboženství; politologii; psychologii; sociální práci; sociologii a na ekologickou dimenzi trvale udržitelného rozvoje. Fond je pravidelně doplňován nově vycházející domácí knižní produkcí v širokém spektru společenských věd tak, aby v něm byla česká odborná literatura zastoupena v co největší úplnosti, ale i zahraniční literaturou, která tvoří 70 % ročního přírůstku.

Celkově bylo k 31. 12. 2011 ve fondu 87 356 knihovních jednotek evidovaných v elektronickém katalogu. Z toho 10 362 vysokoškolských kvalifikačních prací, 4 044 vázaných ročníků seriálů a 220 e-zdrojů na pevném nosiči. Součástí je také 70 elektronických knih. V roce 2011 bylo zaevidováno 5328 nových přírůstků, z toho 3778 knih, 1550 ostatních dokumentů (kvalifikační práce, elektronické zdroje, normy apod.). Knihovna zpřístupňuje řadu on-line databází jak bibliografických, tak plnotextových, které obsahují stovky zahraničních časopisů i knih.

(vypracováno na základě Výroční zprávy za rok 2011, <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/KSV-14-version1-Zprava2011.pdf>)

Dále mají studenti možnost využívat knižní fondy dalších základních součástí UK v Praze.

#### **Dostupnost výpočetní techniky:**

Studentům UK FHS jsou k dispozici především pevné počítače v Areálu UK Jinonice (U Kříže 8), a to 120 ks v době 8:15 - 19:00.

Na 95 PC je k dispozici Windows 7, Microsoft Office, Firefox, Google Chrome, Adobe Acrobat Reader, OpenOffice, VLC, SW na vypalování CD, čtečka paměťových karet a USB 2.0 v přední části počítače.

Na 25 PC je k dispozici Windows XP, Microsoft Office, Firefox, Google Chrome, Adobe Acrobat Reader, OpenOffice, VLC, Photoshop 7, SW na vypalování CD.

Na vybraných stanicích je SW SPSS a Atlas TI a možnost úpravy videa.

Ze všech stanic je možné tisknout na strojích Océ - černobíle A3.

Pro práci s elektronickými informačními zdroji, které jsou přístupné jen ze sítě UK, mohou studenti využít připojení prostřednictvím privátní sítě VPN. K připojení stačí přístupové údaje do sítě FHS. Více informací o VPN na <http://www.jinonice.cuni.cz/vpn>.

Dále mají studenti možnost využívat pevné počítače v následujících součástech UK v Praze:

Hybernská 3 (70 stanic), Celetná 13 (20 stanic).

V neposlední řadě jsou studentům oboru Historická sociologie k dispozici tři notebooky s nainstalovaným programem Atlas TI.

<b>Ba – Profil absolventa pro dodatek k diplomu</b>	
<b>Vysoká škola</b>	Univerzita Karlova v Praze
<b>Součást vysoké školy</b>	Fakulta humanitních studií
<b>Název studijního programu</b>	Humanitní studia
<b>Název studijního oboru</b>	Historická sociologie
<b>Profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk</b>	
Absolventi oboru získají během studia teoretické znalosti historickosociologického charakteru z oblasti sociální, kulturní, náboženské, politické a ekonomické, odborné dovednosti založené na zvládnutí základních přístupů kvantitativní a kvalitativní historickosociologické výzkumné metodologie a předpoklady pro profesní uplatnění jak v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a výzkumných ústavech, tak v mimoakademické sféře: ve státní správě a samosprávě, nevládních organizacích, agenturách, poradenských firmách, vzdělávacích institucích, kulturních organizacích a médiích.	
<b>Profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk</b>	
The graduates will acquire theoretical historico-sociological knowledge in social, cultural, religious, political and economical domains, professional skills based on successful acquisition of quantitative and qualitative historico-sociological methodology, and competencies both for academic work (universities and research institutes) and non-academic work (state and local administration, non-governmental organizations, agencies, consulting firms, educational institutions, cultural organisations and media).	
<b>Profil absolventa pro dodatek k diplomu - další cizí jazyk</b>	
-	
<b>Charakteristika oboru – český jazyk</b>	
Cílem studijního oboru historická sociologie je rozvíjet badatelskou činnost a pedagogickou přípravu odborníků se zaměřením na problematiku dlouhodobých sociálních procesů a trendů, jež významným způsobem ovlivňují život soudobých společností. Jedná se zejména o problematiku modernizace a sociální změny, globalizačních tendencí a vlivů, integračních a dezintegračních procesů, vztahů kontinuity a diskontinuity, náboženské a kulturní plurality, propojování globálního a lokálního, identifikaci šancí a rizik sociálního vývoje, analýzu konfliktních situací a možností jejich překonávání. Potřeba porozumět všem těmto otázkám vyvolává požadavky na rozvoj adekvátních teoretických a metodologických přístupů a zároveň na specifickou přípravu vysokoškolských studentů.	
<b>Charakteristika oboru – anglický jazyk</b>	
The objective of the historical sociology discipline is to develop research and education of specialists aimed at the long-term social processes and trends which influence life of contemporary societies in a significant way. It concerns especially the modernisation and social change, globalizing tendencies and influences, integrating and disintegrating processes, continuity and discontinuity relations, religious and cultural plurality, the global and local interconnection, identification of opportunities and threads of social development, analysis of conflict situations and possibilities of their overcoming. The need of understanding all these questions requires at once adequate development of theoretical and methodological approaches and specific university students' preparation.	
<b>Profil absolventa – český jazyk</b>	
Absolventi oboru získají během studia teoretické znalosti historickosociologického charakteru z oblasti sociální, kulturní, náboženské, politické a ekonomické, odborné dovednosti založené na zvládnutí základních přístupů kvantitativní a kvalitativní historickosociologické výzkumné metodologie a předpoklady pro profesní uplatnění jak v akademické sféře, tj. na vysokoškolských pracovištích a výzkumných ústavech, tak v mimoakademické sféře: ve státní správě a samosprávě, nevládních organizacích, agenturách, poradenských firmách, vzdělávacích institucích, kulturních organizacích a médiích.	
<b>Profil absolventa - anglický jazyk</b>	

The graduates will acquire theoretical historico-sociological knowledge in social, cultural, religious, political and economical domains, professional skills based on successful acquisition of quantitative and qualitative historico-sociological methodology, and competencies both for academic work (universities and research institutes) and non-academic work (state and local administration, non-governmental organizations, agencies, consulting firms, educational institutions, cultural organisations and media).



<b>C – Pravidla pro vytváření studijních plánů a státní závěrečná zkouška</b>								
<b>Vysoká škola</b>		Univerzita Karlova v Praze						
<b>Součást vysoké školy</b>		Fakulta humanitních studií						
<b>Název studijního programu</b>		Humanitní studia						
<b>Název studijního oboru</b>		Historická sociologie						
č.	Název předmětu	rozsah		zp. zak.	druh před.	kred.	Vyučující	dopor. úsek st.
		P	K h/s					
<b>Předměty povinné</b>								
1.	Historická srovnávací sociologie	2/0	10/0	Zk	P	6	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	1 ZS
2.	Četba k historické srovnávací sociologii	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Karel Černý, Ph.D.	1 ZS
3.	Historická sociologie vědění, kultury a náboženství	2/0	10/0	Zk	P	4	prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.	1 ZS
4.	Ekonomický systém v historicko-sociologické perspektivě	2/0	10/0	Zk	P	4	doc. Ing. Karel Müller, CSc.	1 ZS
5.	Věda a vědecké poznání z historicko-sociologické perspektivy	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Michael Voříšek, Ph.D.	1 ZS
6.	Kvalitativní metodologie výzkumu – narativní metody a techniky	2/0	10/0	Zk	P	4	Mgr. Radka Dudová, Ph.D.	1 ZS
7.	Grounded theory	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Marcel Tomášek, MA	1 ZS
8.	Metodologie historických věd	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Alena Marková, Ph.D.	1 ZS
9.	Design kvantitativního výzkumu I.	0/2	0/10	Z	P	2	PhDr. Stanislav Hampl	1 ZS
10.	Každodennost v perspektivě historických sociálních věd	2/0	10/0	Zk	P	4	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.	1 LS
11.	Individuální a kolektivní identity v historicko-sociologické perspektivě	0/2	10/0	Zk	P	4	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.; Mgr. Martin Nodl, Ph.D.	1 LS
12.	Historická sociologie politiky	2/0	10/0	Zk	P	4	Mgr. Nicolas Maslowski, DEA, Ph.D.	1 LS
13.	Formování národa v procesu evropské modernizace	2/0	0/10	Zk	P	4	Mgr. Alena Marková, Ph.D.	1 LS
14.	Analýza veřejného a politického diskurzu	2/0	10/0	Zk	P	4	Mgr. Radka Dudová, Ph.D.	1 LS
15.	Vizuální metody v historické sociologii	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Marcel Tomášek, MA	1 LS
16.	Postupy a metody historické práce	0/2	0/10	Z	P	2	doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.	1 LS
17.	Design kvantitativního výzkumu II.	0/2	0/10	Z	P	2	PhDr. Stanislav Hampl	1 LS
18.	Analýza kvantitativních dat I.	2/0	10/0	Z	P	2	PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.	1 LS
19.	Úvod do civilizacionistiky	2/0	10/0	Zk	P	6	prof. Dr. Jóhann Páll Árnason, Ph.D.	2 ZS
20.	Četba k úvodu do civilizacionistiky	0/2	0/10	Z	P	2	Mgr. Karel Černý, Ph.D.	2 ZS
21.	Analýza kvantitativních dat II.	2/0	10/0	Zk	P	4	PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.	2 ZS
22.	Sociologická data a datové archivy	0/2	0/10	Z	P	2	PhDr. Martin Vávra	2 ZS
23.	Diplomový seminář I.	0/2	0/10	Z	P	10	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc. Mgr. Nicolas Maslowski, DEA, Ph.D.	2 ZS
24.	Sociologie vývoje a transformace	2/0	10/0	Z	P	2	PhDr. Alemayehu Kumsa, Ph.D.	2 LS
25.	Kolektivní paměť a její výzkum	2/0	10/0	Zk	P	4	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	2 LS
26.	Diplomový seminář II.	0/2	0/10	Z	P	10	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc. Mgr. Nicolas Maslowski, DEA, Ph.D.	2 LS
<b>Celkem kreditů za povinné předměty</b>						96		
<b>Předměty povinné volitelné</b>								
<b>skupina 1</b>								
27.	Teorie sociální změny	2/0	10/0	Zk	PV	6	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.	2 ZS
28.	Sociologie her, sportu a volnočasových aktivit	2/0	10/0	Zk	PV	6	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.	2 ZS
29.	Historická sociologie světové politiky	2/0	10/0	Zk	PV	6	Mgr. Nicolas Maslowski, DEA,	2 ZS

	a mezinárodních vztahů						Ph.D.	
<b>minimální počet kreditů ze skupiny 1</b>						6		
<b>skupina 2</b>								
30.	Seminář k modernizaci a modernizačním procesům	0/2	0/10	Z	PV	2	Mgr. Michael Voříšek, Ph.D.	2 LS
31.	Prostoročiasová mobilita v historicko-sociologické perspektivě	0/2	0/10	Z	PV	2	doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.	2 LS
32.	Sociologie konfliktu, války a terorismu	0/2	0/10	Z	PV	2	Mgr. Karel Černý, Ph.D.	2 LS
<b>minimální počet kreditů ze skupiny 2</b>						2		
<p><b>Poznámka:</b> Student nevolí povinně-volitelné předměty pouze na základě kritéria minimálního počtu kreditů z každé skupiny, nýbrž s ohledem na povinně-volitelný blok, ze kterého bude skládat jednu ze čtyř částí státní závěrečné zkoušky. V každém ze tří bloků musí úspěšně absolvovat následující korekvizity:</p> <p>a) Teorie sociální změny a modernizačních procesů (Teorie sociální změny; Seminář k modernizaci a modernizačním procesům);</p> <p>b) Historická sociologie kultury a každodennosti (Sociologie her, sportu a volnočasových aktivit; Prostoročiasová mobilita v historicko-sociologické perspektivě);</p> <p>c) Historická sociologie politiky a mezinárodních vztahů (Historická sociologie světové politiky a mezinárodních vztahů; Sociologie konfliktu, války a terorismu).</p>								
<b>Doporučené volitelné předměty</b>								
<p><b>Pravidla pro vytváření studijních plánů na UK</b></p> <p>Studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS) Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty).</p>								
<p><b>Organizace studia – na fakultě</b></p> <p>Usekem studia je semestr.</p>								
<b>Státní závěrečná zkouška</b>								
<b>Část SZZ1</b>		Teoretické koncepce historické sociologie						
<b>Část SZZ2</b>		Metody historickosociologického výzkumu a analýzy dat						
<b>Část SZZ3</b>		Tři tematické okruhy, z nichž si student volí jeden: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) Teorie sociální změny a modernizačních procesů</li> <li>b) Historická sociologie kultury a každodennosti</li> <li>c) Historická sociologie politiky a mezinárodních vztahů</li> </ul>						
<b>Část SZZ4</b>		Obhajoba diplomové práce						
<b>Návrh témat prací / obhájené práce</b>								
Analýza antisemitské publicistiky ve vybraném českém denním tisku v roce 1939 Diskurzivní analýza fenoménu Velká pardubická steeplechase Euroindiáni: Modely způsobu života Hodnoty rodiny a jejich proměny ovlivněné rokem 1989 JUDr. PhDr. Karel Vaš. K otázce procesu s gen. Heliodorem Píkou. Pražští Židé ve 20. století: problém plurality identit Samuel P. Huntington a jeho přínos historické sociologii Vliv šlechty a její kultury na formování polského národa Vývoj pohraničních sídel a jejich obyvatel na území Českého lesa Židé a česká společnost v letech 1945-1948								

Přístup ke zveřejněným diplomových pracím, u kterých proběhla obhajoba, posudkům vedoucích i oponentů a záznamům o výsledcích obhajoby, je umožněn pro registrované uživatele ve Studijním informačním systému (Sis), pro neregistrované uživatele v Repozitáři závěrečných prací Univerzity Karlovy na www adrese:

[https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?lang=cs#?\\_searchform\\_search=&\\_facetform\\_facets\\_workType%5B%5D=DP&\\_facetform\\_facets\\_faculty%5B%5D=11240&lang=cs&PSzzpSearchListbasic=10&SOzzpSearchListbasic=&sessionId=5614189&binding=&\\_searchform\\_butsearch=Vyhledat&PNzzpSearchListbasic=1](https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?lang=cs#?_searchform_search=&_facetform_facets_workType%5B%5D=DP&_facetform_facets_faculty%5B%5D=11240&lang=cs&PSzzpSearchListbasic=10&SOzzpSearchListbasic=&sessionId=5614189&binding=&_searchform_butsearch=Vyhledat&PNzzpSearchListbasic=1)

#### Obsah přijímací zkoušky a další požadavky na přijetí

Přijímací zkouška je jednokolová a má podobu písemného testu. V rámci přijímacího řízení jsou testovány základní znalosti ze sociologie, historie, matematiky a anglického jazyka.

#### Návaznost na předchozí studijní program /obor (podmínky z hlediska příbuznosti oborů)

Studijní obor *Historická sociologie* je koncipován tak, aby umožnil bezproblémový přechod do navazujícího studia uchazečům z řad absolventů bakalářského programu Humanitní studia – obor Studium humanitní vzdělanosti vyučovaného na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Zároveň je tento obor otevřený zejména pro absolventy humanitních a sociálně vědních bakalářských programů z jiných univerzit a fakult. Studijní plán také předpokládá, že student oboru Historická sociologie bude mít možnost navštěvovat (v rámci volitelných předmětů) předměty, jež jsou na FHS UK nabízeny příbuznými studijními obory.

#### Kombinovaná forma studia

**Organizace výuky**

Studijní obor *Historická sociologie* funguje jak v prezenční, tak i v kombinované formě studia. Studijní plány kombinované formy studia jsou z hlediska struktury a obsahu totožné se studijními plány prezenčního studia. Rozdíl je pouze v rozsahu přímé výuky povinných předmětů, která se v případě kombinovaného studia uskutečňuje formou blokových soustředění. Obsah a nároky na absolutorium jsou u všech předmětů stejné pro prezenční i kombinované studium. Pro komunikaci se studenty kombinovaného studia je využíván informační systém UK (Sis) a systém podpory e-learningových aplikací (Moodle). Kurzy vyučované v rámci studijního oboru Historická sociologie mají v systému Moodle své stránky se studijními oporami, které jsou průběžně doplňovány vzhledem k aktuálnímu semestru.

Všem studentům fakulty je dále otevřena, a přes web přístupná, sbírka „audio konzerv“, která v současné době činí téměř 2200 nahrávek přednášek. Fakulta zajišťuje systematické nahrávání všech povinných předmětů a přednášek, aby studenti měli možnost dohánět zameškanou látku. Každá přednáška je doplněná informací o jejím názvu, datu, přednášejícím a je pořízena její krátká anotace. Nahrané přednášky jsou velmi populární a každý týden se jich ze serveru stáhne kolem jednoho tisíce. Vedle pravidelně vyučovaných předmětů se nahrávají přednášky příležitostně a ojediněle, které byly na půdě fakulty předneseny. V systému Moodle přibyla k této sbírce nahrávek i možnost fulltextového vyhledávání a možnost uživatelského hodnocení a přidávání komentářů.

#### Seznam studijních opor

Ke studijním oporám řadíme jednak specializované učebnice, jednak opory, které jsou umístěny v informačním systému Moodle.

K učebnicím patří především *Historická sociologie* (editor Jiří Šubrt), která na 548 stránkách shromažďuje základní studijní texty k problematice teoretických koncepcí historické sociologie. Dále se jedná o soubor studijních textů, který vyšel pod názvem *Kultury, civilizace, světový systém* (editoři J. P. Árnason, J. Šubrt) v nakladatelství Karolinum, a také o elektronickou publikaci *Teorie sociální změny* (editoři Jiří Šubrt, Štěpánka Pfeiferová).

Kurzy vyučované v rámci studijního oboru Historická sociologie mají v systému Moodle své stránky se studijními oporami, které jsou průběžně

doplňovány vzhledem k aktuálnímu semestru. V současné době jsou v systému Moodle vytvořeny studijní opory pro tyto předměty:

[Analýza veřejného a politického diskurzu](#)

[Četba k historické srovnávací sociologii](#)

[Četba k úvodu do civilizacionistiky](#)

[Ekonomický systém v historickosociologické perspektivě](#)

[Grounded theory](#)

[Historická sociologie politiky](#)

[Historická sociologie světové politiky a mezinárodních vztahů](#)

[Historická srovnávací sociologie](#)

[Historiografie a metodologie historické vědy](#)

[Kolektivní paměť a její výzkum](#)

[Kvalitativní metodologie výzkumu – narativní metody a techniky](#)

[Teorie sociální změny](#)

[Úvod do civilizacionistiky](#)

[Věda a vědecké poznání z historicko-sociologické perspektivy](#)

[Vizuální metody v historické sociologii](#)

Přístup k těmto oporám, které jsou umístěny na: <http://moodle.fhs.cuni.cz/> je možný prostřednictvím těchto přihlašovacích údajů:

Uživatelské jméno: akreditace

Heslo: Ukříže8,

Opory kurzů Analýza kvantitativních dat I. a Analýza kvantitativních dat II. představují samostatné webové stránky: <http://metodykv.wz.cz/>.

Součástí této žádosti je rovněž CD se studijními oporami (se vzory studijních distančních textů).

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	<b>Historická srovnávací sociologie</b>			č. 1.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	Přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Přednáška seznamuje posluchače s teoretickými základy a základním tematickým směřováním jejich magisterského studijního oboru. Pozornost je věnována počátkům, vývoji a současnému stavu historické sociologie, které jsou sledovány především s ohledem na myšlenkový odkaz jejich hlavních představitelů (Weber, Elias, Tilly, Wallerstein, Eisenstadt aj.). Cílem přednášky je podat posluchačům ucelený přehled o stavu a perspektivách historické sociologie, zorientovat je v jejích základních otázkách a problémech, a připravit je tak pro další studium tohoto oboru zejména po teoretické stránce.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uvedení do tematiky: proměny vztahu mezi historií a sociologií.</li> <li>2. Pozitivistický a antipozitivistický přístup k historické sociologii (Comte, Spencer a další).</li> <li>3. Marxův historický materialismus a jeho recepce v soudobé historické sociologii.</li> <li>4. Durkheimova škola a její vliv na sociologické a historické myšlení.</li> <li>5. Max Weber: náboženství, racionalizace, modernizace.</li> <li>6. Civilizační teorie Norberta Eliase.</li> <li>7. Strukturalismus a poststrukturalismus; Michel Foucault.</li> <li>8. Funkcionalismus a evolucionismus (od Parsonse k Eisenstadtovi).</li> <li>9. Ernest Gellner: struktura dějin, modernizace a nacionalismus.</li> <li>10. Teorie světového systému (Wallerstein aj.).</li> <li>11. Nová historická srovnávací sociologie (Moore, Skocpol, Tilly, Mann).</li> <li>12. Závěrečná rekapitulace: dlouhodobé procesy a komparativní přístupy.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>ABRAMS, P. <i>Historical Sociology</i>. Somerset: Open Books, 1981. ISBN 0-8014-9243-2.</p> <p>ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i>. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-061-1.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>DELANTY, G., ISIN, E. <i>Handbook of Historical Sociology</i>. London: Sage, 2003. ISBN 0761971734.</p> <p>HARRINGTON, A. a kol. <i>Moderní sociální teorie: Základní témata a myšlenkové proudy</i>. Praha: Portál 2006. ISBN 80-7367-093-3.</p> <p>MAHONEY, J., RUESCHEMEYER, D. (eds). <i>Comparative Historical Analysis in the Social Sciences</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0-521-81610-6.</p> <p>SKOCPOL, T. <i>Vision and Method in Historical Sociology</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1984. ISBN 0-521-22928-6</p> <p>SMITH, D. <i>The Rise of Historical Sociology</i>. Cambridge: Polity Press, 1991. ISBN 0-87722-920-1.</p> <p>SZTOMPKA, P. <i>The Sociology of Social Change</i>. Oxford: Blackwell Publishing 1993. ISBN 0-631-18205-5.</p> <p>ŠUBRT, J. <i>Civilizační teorie Norberta Eliase</i>. Praha: Karolinum 1995. ISBN 80-7184-197-8.</p> <p>ŠUBRT, J. „History and Sociology: What is Historical Sociology?“ In Erasga, D. <i>Sociological Landscape: Theories, Realities and Trends</i>. Rijeka: Intech, 2012, s. 401-416. ISBN: 978-953-51-0460-5.</p> <p>TILLY, C. <i>Coercion, Capital and European States</i>. Cambridge: Blackwell, 1990. ISBN 978-1-55786-368-3.</p> <p>Časopis <i>Historická sociologie</i>, roč. 2009, 2010, 2011, 2012. ISSN 1804-0616.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Četba k historické srovnávací sociologii			č.	2.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

Mgr. Karel Černý, Ph.D.

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Seminář svým zaměřením navazuje na přednášku Historická srovnávací sociologie. Rozvíjí přitom témata zde probíraná a prohlubuje znalosti vybraných autorů, koncepcí a teorií. Z tematického hlediska bude kladena zvláštní pozornost dílu Maxe Webera. Základem práce v semináři pak bude společná četba průběžně zadávané literatury, diskuse nad probranými texty, avšak lze též počítat s prezentací referátů studentů či drobnějšími výklady vyučujícího.

### Osnova semináře:

1. Úvod: vztah mezi historií a sociologií.
2. Komparativní přístupy jako charakteristika historické sociologie (četba, příklady).
3. Reprezentativní díla, I (četba).
4. Reprezentativní díla, II (četba).
5. Klasická sociologie a její aktuální význam, se zvláštním zřetelem k historické sociologii.
6. Karl Marx a Emile Durkheim jako průkopníci odlišných koncepcí sociologie a historické sociologie (četba).
7. Max Weber, I: genealogie moderního kapitalismu a širší kulturně-historická interpretace Západu (četba).
8. Max Weber, II: Srovnávací analýza velkých civilizací (četba).
9. Rozchod sociologie a historie ve 20. století: příčiny, problémy a výsledky.
10. Norbert Elias a jeho pokus o integraci historie a sociologie (četba).
11. Renesance historické sociologie.
12. Shrnutí (referáty, diskuse).

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

DELANTY, G., ISIN, E. *Handbook of Historical Sociology*. London: Sage, 2003 (vybrané kapitoly). ISBN 0761971734.  
 ABRAMS, P. *Historical Sociology*. Somerset: Open Books, 1981 (vybrané kapitoly). ISBN 0-8014-9243-2.  
 WEBER, M. *Sociologie náboženství*. Praha: Vyšehrad, 1998 (vybrané kapitoly). ISBN 80-7021-240-3.  
 WEBER, M. *Autorita, etika a společnost: Pohled sociologa do dějin*. Praha: Mladá fronta, 1997 (vybrané kapitoly). ISBN 80-204-0611-5.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

ADAMS, J., CLEMENS, E. S., ORLOFF, A.S. (eds.). *Remaking Modernity: Politics, History and Sociology*. Durham: Duke University Press, 2005. ISBN 0-8223-3363-5.  
 BRAUDEL, F. *Dynamika kapitalismu*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-193-7.  
 ELIAS, N. *What is Sociology*. London: Hutchinson, 1978. ISBN 978-0231045506.  
 ELIAS, N. *O procesu civilizace I. a II.* Praha: Argo, 2006 a 2007. ISBN 80-7203-838-9 a 80-7203-962-3.  
 MAHONEY, J., RUESCHEMEYER, D. (eds.). *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0-521-81610-6.  
 SKOCPOL, T. *Vision and Method in Historical Sociology*. Cambridge: Cambridge University Press, 1984. ISBN 0-521-22928-6.  
 ŠUBRT, J. (ed). *Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 0-8014-9243-2.  
 TILLY, C. *Coercion, Capital and European States*. Cambridge: Blackwell, 1990. ISBN 978-1-55786-368-3.

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění) 2 x 5h = 10 h celkem hodin kontaktní výuky

Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Historická sociologie vědění, kultury a náboženství			č.	3.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Předmět seznamuje studenty se základními autory, tématy, problémy a přístupy v oblasti historické sociologie vědění, kultury a náboženství.

#### Osnova přednášek:

1. Dějiny a sociologie: - Folie interpretace: Od světa k rozumu a přírodě, odtud k dějinám a od dějin ke kultuře a smyslu; „Paradigma Montesquieu“ (zákony přírody a společnosti), „Paradigma von Ranke“ (stát, státní zájem a politiky).
2. Sociologizující boční proud aneb společnost, dějiny, občan a pokrok (A. Ferguson, A. Comte, K. Marx, Alexis de Tocqueville, W. Sombart, E. Troeltsch, M. Weber).
3. Historiografie versus sociologie (historicky jedinečné versus komparativně obecné, G. von Schmoller, W. Dilthey, C. Meier, G. Von Bülow, „Masarykova sekta a Gollova škola“) a Historický materialismus a sociologie (Adler, Bucharin).
4. Conservatio sui a proměna antropologie novověku. Querelle des Anciens et des Modernes. Objevení budoucnosti.
5. Vývoj a problémy dualismu věd: philosophia naturalis a historia naturalis; Vicova kritika Descartesa.
6. Duchovědy a přírodovědy, vědy idiografické a nomotetické, vědy o kultuře a vědy o přírodě.
7. Dějiny a teorie; Dvojí chápání teorie v historických a společenských vědách; metateorie a teorie vztahované k předmětu; dějiny a paměť; kulturní změna.
8. Kauzality, konstelace, systémy, struktury; kontinuita a diskontinuita.
9. Diskurzy, paradigmaty, světové názory.
10. Věda, vědění, kultura.
11. Problémová pole:
  - a. třídy, skupiny, generace; moc, panství a jednání; instituce a organizace;
  - b. absolutistický a národní stát; demokracie, liberalismus, socialismus;
  - c. sekularizace, odkouzlení, odcírkevňení; emoce a mentality;
  - d. konstrukce dějin a historické konstrukce; politika paměti a politika s dějinami; historické vědomí, historické obrazy a historické reprezentace.
12. Závěr, shrnutí, diskuse.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

BRAUDEL, F. *Dynamika kapitalismu*, Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-193-7.  
 BURKE, P. *Variety kulturních dějin*. Brno: CDK, 2006. ISBN 80-7325-081-0.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

BURKE, P. *Společnost a vědění. Od Gutenberga k Diderotovi*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1319-2.  
 HAVELKA, M. *Dějiny a smysl*. Praha: Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-424-6.  
 HUBÍK, S. *Sociologie vědění*. Praha: Slon, 1999. ISBN 80-85850-58-3.  
 ŠUBRT, J. (ed). *Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-061-1.  
 VINEN, R. *Evropa dvacátého století*, Praha Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-735-1.  
 WEBER, M. *Metodologie, Sociologie, Politika*, Praha: OIKOYMENH, 1998. ISBN 80-86005-48-8.

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>		
Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.		

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Ekonomický systém v historickosociologické perspektivě</b>			č. 4.
<b>Typ předmětu</b>	povinný		<b>Dopor. ročník / semestr</b> 1 ZS	
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	<b>hod. za týden</b> 2/0	<b>kreditů</b> 4	
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>				<b>Dvousemestrální předmět</b>
<b>Způsob zakončení</b>	zkouška		<b>Forma výuky</b>	přednáška
<b>Další požadavky na studenta</b>				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>	doc. Ing. Karel Müller, CSc.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Program předmětu seznámí studenty s rozvojem kapitalistických forem hospodaření, které se rozvíjely v moderních společnostech západoevropského typu. Pozornost bude věnována jejich souvislostem s industriálními, politickými, vojenskými a socio-kulturními procesy, které budou objasněny jak v pohledu předpokladů formování moderních ekonomických systémů, tak i jejich současných důsledků. Při výkladu budou využity teoretické koncepce z dějin národního hospodářství a oblasti sociologie, na jejichž folii budou sledovány historicko-sociologické souvislosti vzniku a proměn kapitalistických ekonomických systémů. V prvním případě bude výklad zaměřen zejména na problémy vzniku a proměn peněžních systémů jako generalizujících medií ekonomické a moderní moci (nákladové teorie, teorie rovnováhy, mezního užítka, úroku) a formování tržních institucí. V druhém případě budou využity makrosociologické koncepce post-industrialismu a modernity pro interpretaci místa a úlohy kapitalistické ekonomiky v rámci institucionálního rámce současných společností.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Historické kořeny tržních institucí – interpretační rámce (M. Weber, K. Marx, E. Durkheim, T. Veblen).</li> <li>2. Hospodaření agrárních a obchodujících společností v pohledu fyziokratů a merkantilistů.</li> <li>3. Komericializace hospodářského života, formování tržních institucí a jejich reflexe klasickou ekonomikou (A. Smith a D. Ricardo) v kontextu skotského osvícenství.</li> <li>4. Spory o povaze „homo economicus“ a metodě ekonomické vědy– vliv tzv. historické školy, příspěvek teorie mezního užítka a rakouské školy.</li> <li>5. Předpoklady a formy industrializace evropských společností.</li> <li>6. Specifické formy modernizace středoevropských společností – formování národních hospodářských systémů a ekonomické úlohy státu (F. List); příklad českých zemí (Urban O.).</li> <li>7. Interpretace cyklického rozvoje ekonomických systémů a možností jejich regulace – A. Schumpeter a J. M. Keynes.</li> <li>8. Povaha a sociální důsledky fordistických forem industrialismu.</li> <li>9. Změny v sociální struktuře moderních společností a úloha sociálního státu (důsledky ekonomických a geopolitických krizí minulého století).</li> <li>10. Nová vlna industrialismu a její interpretace v koncepcích post-industrialismu (D. Bell) a společností vědění (N. Stehr).</li> <li>11. Formování národních inovačních systémů – vztahů mezi akademickou vědou, vládou a podnikatelskou sférou (od 60. let minulého století).</li> <li>12. Globalizace ekonomických systémů – úloha trhů, národních států, techniky a mezinárodní bezpečnosti.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	MÜLLER, K. <i>Industriální zdroje, ekonomický růst a sociální změna</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 2002 (kapitoly III. 2, III. 3.1 a V. 1). ISBN 80-86429-07-5. SOJKA M. a kol. <i>Dějiny ekonomických teorií</i> . Praha: Karolinum, 2000 (část I s. 7-42; část II/1 s. 43-54; část III/ 1, s. 103-112). ISBN 80-7184-991-X.			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	GIDDENS, A. <i>Důsledky modernity</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 1998 (kapitola II). ISBN 80-85850-62-1. SOKOL, J. <i>Moc, peníze a právo</i> . Plzeň: Aleš Čeněk, 2007 (kapitola II). ISBN 978-80-7380-066-6. VEBLEN, T. <i>Teorie zahálčivé třídy</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 1999 (kap. 2,3 a 4). ISBN 80-85850-71-0. MORAWSKI, W. <i>Ekonomická sociologie: problémy, teorie a empirie</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 2005 (kap. 2). ISBN 80-86429-43-1. BRAUDEL, F. <i>Dynamika kapitalismu</i> , Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-193-7.			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				



<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	<b>2 x 5h = 10 h</b>	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>		
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>		

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Věda a vědecké poznání z historicko-sociologické perspektivy			č. 5.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Michael Voříšek, PhD.			
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Kurs seznámí studující s historicko-sociologickým pohledem na moderní vědu. Absolventi a absolventky kursu budou mít povědomí o základních historických proměnách, kterými věda a vědecké poznání prošly v podmínkách moderní společnosti a dokáží rozpoznat a pochopit hlavní analytické přístupy uplatňované v sociálních studiích vědy. První část kursu se soustředí na strukturální předpoklady vzniku a fungování moderní vědy: vědecké disciplíny, intelektuální trh, profesionální a byrokratickou organizaci vědění, soutěž politických ideologií. Druhá část kursu se soustředí na metody analýzy a kritiky vědeckého poznání od kritiky ideologií přes teorie inspirované Michelem Foucaultem, sociologií vědy, sociálně konstruktivistické teorie poznání, postkoloniální a feministické studie vědy až po debatu o společnosti vědění.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvod do problematiky.</li> <li>2. Vznik vědeckých disciplín.</li> <li>3. Intelektuálové a intelektuální pole (Pierre Bourdieu).</li> <li>4. Profese a profesionalizace.</li> <li>5. Byrokracie a byrokratizace.</li> <li>6. Ideologie a kritika ideologií.</li> <li>7. Věda a moc, věda a stát (Michel Foucault).</li> <li>8. Kritika technického vědění (Bruno Latour, Ullrich Beck).</li> <li>9. Sociálně konstruktivistická analýza a kritika vědeckého poznání.</li> <li>10. Feministická a postkoloniální kritika vědy.</li> <li>11. Vnitřní rozpory společnosti vědění.</li> <li>12. Závěrečné shrnutí: vývoj vědy a historická sociologie.</li> </ol>			
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>CHARLE, Ch. <i>Intelektuálové v Evropě 19. století</i>, Brno: CDK 2004. ISBN 80-7325-039-X.  ŠARADÍN, P. <i>Historické proměny pojmu ideologie</i>. Brno: CDK 2001. ISBN 80-85989-94-1.  FOUCAULT, M. <i>Dohlížet a trestat: Kniha o zrodu vězení</i>, Dauphin: Praha 2001. ISBN 80-86019-96-9.  KUHN, T. S. <i>Struktura vědeckých revolucí</i>. OIKOYMENH: Praha 1997. ISBN 80-86005-54-2.</p>			
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky	<p>BECK, U. <i>Riziková společnost: Na cestě k jiné moderně</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-32-6.  BOURDIEU, P. <i>Teorie jednání</i>. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-518-3.  FLECK, L. <i>Genesis and Development of a Scientific Fact</i>, Chicago: Chicago University Press, 1979. ISBN 0-226-25325-2.  FOX-KELLEROVÁ, E. Feminismus a přírodní vědy. In Oates-Indruchová, L. (ed.). <i>Dívčí válka s ideologií: Klasické texty angloamerického feministického myšlení</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. s. 259-276. ISBN 80-85850-67-2.  HACKING, I. <i>The Social Construction of What?</i> Harvard: Harvard University Press, 2000. ISBN 978-067-00412-4.  KELLER, J. <i>Sociologie byrokracie a organizace</i>. Praha: Sociologické nakladatelství 1996. ISBN 80-85850-15-X.  LATOUR, B. <i>Science in Action. How to Follow Scientists and Engineers Through Society</i>, Cambridge (Mass.): Harvard University Press, 1987. ISBN  MANNHEIM, K. <i>Ideologie a utopie</i>. Bratislava: Archa, 1991. ISBN 80-7115-022-3.  MARX, K., ENGELS, B. <i>Německá ideologie I. Feuerbach</i>. Praha: Svoboda, 1952.  PRUDKÝ, L. PABIAN, P. ŠIMA, K. <i>České vysoké školství: Na cestě od elitního k univerzálnímu vzdělávání</i>. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3009-7.  SVOBODNÝ, P., HAVRÁNEK, J. (eds.) <i>Profesionalizace akademických povolání v českých zemích v 19. a první polovině 20. století</i>. Praha: Ústav dějin – Archiv UK, 1996. ISBN 80-7184-081-5.  TINKOVÁ, D. <i>Tělo, věda, stát. Zrození porodnice v osvícenské Evropě</i>. Praha: Argo, 2010. ISBN 978-80-257-0223-9.</p>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky		
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly	<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>			

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	<b>Kvalitativní metodologie výzkumu – narativní metody a techniky</b>			č. 6.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Radka Dudová, Ph.D.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Kurz je úvodem do praktického využívání metodologie kvalitativního výzkumu. Nejprve bude představena kvalitativní metodologie sociologického výzkumu jako taková, včetně jejích specifík a odlišností od metodologie kvantitativní. Dále budou podrobně představeny nejčastěji využívané metody v sociologii: grounded theory (a její konstruktivistická verze), a narativní (biografický) přístup a relevantní metody. Studenti a studentky budou seznámeni s narativními technikami sběru dat: biografickým rozhovorem, polostandardizovaným hloubkovým či problémově zaměřeným rozhovorem, ohniskovými skupinami ad., tak, aby byli schopni použít je ve vlastním výzkumu.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kvalitativní metodologie výzkumu v sociálních vědách.</li> <li>2. Historický vývoj kvalitativní metodologie.</li> <li>3. Epistemologie a z ní vyplývající přístupy: sociální interpretativismus, filozofická hermeneutika, sociální konstruktivismus a další.</li> <li>4. Hlavní techniky sběru dat v kvalitativním přístupu.</li> <li>5. Grounded theory, konstruktivistická grounded theory.</li> <li>6. Analýza v konstruktivistické grounded theory.</li> <li>7. Biografický přístup a narativní sociologie</li> <li>8. Rozhovor v narativní /biografické sociologii. Life history.</li> <li>9. Techniky rozhovoru v biografické metodologii.</li> <li>10. Tom Vengraaf: biografická-narativní-interpretativní metoda.</li> <li>11. Gender v rozhovoru.</li> <li>12. Výzkumná zpráva. Validita, reliabilita. Kredibilita, transferabilita. Triangulace. Etické souvislosti výzkumu.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>SILVERMAN, D. <i>Interpreting Qualitative Data: Methods for Analysing Talk, Text and Interaction</i>. London: Sage, 2001. ISBN-10 0761968652.</p> <p>DUDOVÁ, R. Kvalitativní metodologie sociologického výzkumu: konstruktivistická <i>grounded theory</i> a „rozumějící rozhovor“. In Šubrt, J. (ed.). <i>Soudobá sociologie IV</i>. Praha: Karolinum, 2010. s. 364 – 383. ISBN 9788024617893.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>CRESWELL, J. W. <i>Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Traditions</i>. London: Sage, 2007. ISBN-10 0761901442.</p> <p>FONTANA, A., FREY, J. H. The interview: From structured questions to negotiated text. In Denzin, N. K., Y. S. Lincoln (eds.). <i>Handbook of Qualitative Research</i>. London: Sage, 2000. s. 645-672. ISBN-10 0761915125.</p> <p>CHARMAZ, K. Qualitative Interviewing and Grounded Theory Analysis. In Gubrium, J. F., J. A. Holstein (eds.). <i>Inside Interviewing</i>. London: Sage, 2003. s. 311-330. ISBN 9780761928515.</p> <p>POTANČOKOVÁ, M. The need for biographical research in demography. RTN meeting paper. Vienna, Austria, 2005.</p> <p>ADLER, P. A., ADLER, P. The reluctant respondent. In Gubrium, J. F., J. A. Holstein (eds.). <i>Handbook of interview research: Context &amp; method</i>. Thousand Oaks: Sage, 2001. s. 515-536. ISBN-10 0761919511.</p> <p>SCHWALBE, M. L., WOLKOMIR, M. Interviewing Men. In Gubrium, J. F., J. A. Holstein (eds.). <i>Handbook of Interview Research</i>. Thousand Oaks: Sage, 2001. s. 203-219. ISBN-10 0761919511.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Grounded theory			č.	7.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

Mgr. Marcel Tomášek, MA

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Vedle vlastního představení zakotvené teorie/grounded theory (GT) je seminář založen na rozboru již realizovaných výzkumů s uplatněním GT a jejich diskusi v semináři a souběžně na přípravě projektu konkrétní výzkumné činnosti individuálně studenty, kteří by měli na základě vlastního setkání s praxí identifikovat konkrétní metodologické a praktické problémy výzkumu a tyto by měly být prodiskutovány v semináři. Předmět slouží jednak jako průprava seznamující s praktickými postupy výzkumu, jednak jako zpětná vazba při přípravě konkrétního projektu výzkumu. Cílem semináře je vybavit studenty znalostmi a dovednostmi, jež jim umožní samostatnou realizaci kvalitativního výzkumu na bázi GT.

### Osnova semináře:

- Počátky kvalitativních metod v biografickém, historickém a klinickém výzkumu, odrůznění GT od metody životních historií, orální historie.
- GT – výzkumný problém, zdroje GT, teoretická citlivost, udržování rovnováhy mezi tvořivostí a vědou.
- Analytické postupy GT – postupy kódování, 3 hlavní typy kódování (otevřené, axiální a selektivní).
- Otevřené kódování - vlastnosti, dimenze, dimensionalizing jako proces rozložení vlastností na jejich jednotlivé dimenze – porovnávání a kladení otázek jako 2 základní analytické postupy; první cyklus kódovacích metod.
- Techniky zvyšování teoretické citlivosti – technika protikladu (Flip-flop Technique), systematické porovnávání 2 nebo více jevů, porovnávání se vzdálenými jevy, mávání červeným praporkem – jak překonat vzorce svého myšlení, a přesto si zachovali vše důležité ze svých zkušeností a znalostí z literatury.
- Axiální kódování – znovu uspořádávání údajů novým způsobem po otevřeném kódování, podmiňující vlivy, příčinné a intervenující podmínky, kontext, strategie jednání a interakce, následky – uvádění subkategorií do vztahu ke kategoriím, spojování kategorií na úrovni dimenzí; druhý cyklus kódovacích metod.
- Selektivní kódování – výběr jedné centrální kategorie a její systematické uvedení do vztahu s ostatními kategoriemi, centrální kategorie – ústřední jev a integrace ostatních kategorií kolem ní – směřování k návrhu GT.
- Návrat k příběhu – proces jako spojení několika sekvencí jednání nebo interakcí týkajících se ústředního jevu – nahodilost, indukce a dedukce a otázka změny – Jak a kde hledat změny ukazující na proces? – popis procesu.
- Uvedení vlastních projektů studentů, náslech provedených rozhovorů – jejich vzájemné kritické připomínkování a diskuse.
- Matice podmiňujících vlivů jako analytická pomůcka sloužící k posuzování velkého rozsahu podmiňujících vlivů a následků vztahujících se ke zkoumanému jevu, rozpoznávání a spojování jednotlivých úrovní podmínek a následků – podmiňující trajektorie; teorie vycházející z empirického základu-substantivní versus formální teorie.
- Požizování vzorků vycházejících z budované teorie, záznamy a diagramy; post-coding a pre-writing.
- Prezentace-diskuse vlastních projektů studentů na základě dokončeného předvýzkumu (zahrnujícího alespoň 1 přepsaný a analyzovaný rozhovor), závěrečný test.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

SALADANA, J. *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC: Sage, 2009. ISBN 978-1-84787-549-5.

SILVERMAN, D. *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text and Interaction*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage, 2006. ISBN 0-7619-6865-2.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

WEAVER E. S., COLEMAN M. A mothering but not a mother role: A grounded theory study of the nonresidential stepmother role. *Journal of Social and Personal Relationships*, 2005, 22(4): 477-497. ISSN 0265-4075 .

BOYLE D. E., MARSHALL L. N., ROBERTSON W. W. Gender at Play: Fourth-Grade Girls and Boys on the Playground. *American Behavioral Scientist*, 2003, 46(10): 1326-1345. ISSN 0002-7642.

ROGERS A. Chaos to Control: Men's Magazines and the Mastering of Intimacy. *Men and Masculinities*, 2005, 8 (2): 175-

194. ISSN 1097-184X .

DE SOUZA P., CICLITIRA K. Men and Dieting: A Qualitative Analysis. *Journal of Health Psychology*, 2005, 10 (6): 793-804. ISSN 1359-1053.

WOOD T. J. Monsters and victims: Male felons' accounts of intimate partner violence. *Journal of Social and Personal Relationships*, 2004, 21(5): 555-576. ISSN 0265-4075 .

FAULKNER L. S., MANSFIELD P. K. Reconciling Messages: The Process of Sexual Talk for Latinas. *Qualitative Health Research*, 2002, 12 (3): 310-328. ISSN 1049-7323.

DRAUCKER B. C., STERN P. N. Women's Responses to Sexual Violence by Male Intimates. *Western Journal of Nursing Research*, 2002, 22(4): 385-406. ISSN 0193-9459.

SANDERS T. Male Sexual Scripts: Intimacy, Sexuality and Pleasure in the Purchase of Commercial Sex. *Sociology*, 2008, 42 (3): 400 – 417. ISSN 0038-0385.

TOMÁŠEK M. Singles a jejich vztahy: kvalitativní pohled na nesezdané a nekohabituující jednotlivce v České republice. *Sociologický časopis*, 2006, 42 (1): 81-105. ISSN 0038-0288.

SLEPIČKOVÁ L. Neplodnost jeho a neplodnost její: Genderové aspekty asistované reprodukce. *Sociologický časopis*, 2009, 45 (1), 177-203. ISSN 0038-0288.

BARTOŠOVÁ M. Ženy po třicítce – příklad specifických reprodukčních strategií a jejich zdrojů. *Sociologický časopis*, 2009, 45 (1): 147-176. ISSN 0038-0288.

HAMAR E. Osm migrujících žen a jejich transnacionální sdílený svět. *Sociologický časopis*, 2007, 43 (1): 69-88. ISSN 0038-0288.

#### **Informace ke kombinované nebo distanční formě**

**Rozsah konzultací (soustředění)**

2 x 5h = 10 h

**celkem hodin kontaktní výuky**

#### **Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly**

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Metodologie historických věd</b>			č. 8.
<b>Typ předmětu</b>	povinný		<b>Dopor. ročník / semestr</b>	1 ZS
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	hod. za týden	0/2	<b>kreditů</b> 2
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>				<b>Dvousemestrální předmět</b>
<b>Způsob zakončení</b>	zápočet		<b>Forma výuky</b>	seminář
<b>Další požadavky na studenta</b>				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>				
Mgr. Alena Marková, PhD.				
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
<p>Kurz má za cíl seznámit studenty s teoretickými a praktickými základy výzkumné práce historika. Teoretická rovina spočívá v rozboru metod a postupů historické práce, pramenů a sekundární literatury. Kromě bezprostředně teoretických postupů se během kurzu budou rozebírat možná úskalí historikovy práce, meze výpovědní hodnoty a objektivity pramenů a spolu s tím historického výzkumu, zobecnění a kauzalita historického procesu atd. Praktická rovina spočívá v souběžné přípravě studentských seminárních prací a úkolů v souladu s probíranou látkou.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvodní přednáška. Termíny a pojmy.</li> <li>2. Principy a postup historické práce.</li> <li>3. Práce s prameny.</li> <li>4. Kontext pramenů a možnosti mimopramenného poznání.</li> <li>5. Kritika pramenů (meze výpovědní hodnoty pramenů během archivního výzkumu).</li> <li>6. Heuristika a práce s odbornou literaturou.</li> <li>7. Možnosti a meze objektivity práce historika.</li> <li>8. Vnitřní členění historické vědy (hospodářské, politické, sociální, kulturní dějiny).</li> <li>9. Zobecnění, kauzalita a výklad historických procesů.</li> <li>10. Metody historické práce I.</li> <li>11. Metody historické práce II.</li> <li>12. Závěrečná pozorování.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>CARR, E. H. <i>What is History?</i> Harmondsworth: Palgrave Macmillan, 1990. ISBN 978-8971490068.  CROCE, B. <i>Historie jako myšlení a jako čin.</i> Brno: CDK, 2006. ISBN 80-7325-099-3.  HROCH, M. <i>Úvod do studia dějepisu.</i> Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>BURKE, P. <i>Co je kulturní historie?</i> Praha: Dokořán, 2011. ISBN 978-80-7363-302-8.  TOPOLSKI, J. <i>Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej.</i> Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, 2008. ISBN 978-8371775796.  WHITE, H. <i>Tropika diskursu, kulturně kritické eseje.</i> Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1123-5.</p>				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h		<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>				

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Design kvantitativního výzkumu I.</b>			č. 9.
<b>Typ předmětu</b>	povinný		<b>Dopor. ročník / semestr</b> 1 ZS	
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	<b>hod. za týden</b> 0/2	<b>kreditů</b> 2	
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>			<b>Dvousemestrální předmět</b>	
<b>Způsob zakončení</b>	zápočet		<b>Forma výuky</b>	seminář
<b>Další požadavky na studenta</b>				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>	PhDr. Stanislav Hampl			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Cílem je naučit studenty základy obecné metodologie kvantitativního sociologického výzkumu. Kurz bude zaměřen především na přípravu dotazníkového šetření. Pozornost bude věnována formulování výzkumného problému, volbě odpovídající výzkumné strategie a nástroje sběru dat, operacionalizaci, přípravě výzkumného projektu a konstrukci dotazníku.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Místo empirického výzkumu v sociologii, základní pojmy.</li> <li>2. Specifika kvantitativního výzkumu, měření.</li> <li>3. Výzkumné procedury, typy výzkumů.</li> <li>4. Předmět výzkumu, výzkumné otázky, hypotézy.</li> <li>5. Operacionalizace, proměnné, jejich typy a vztahy.</li> <li>6. Kvalita dat, validita a reliabilita.</li> <li>7. Fáze a etapy kvantitativního výzkumu.</li> <li>8. Techniky kvantitativního výzkumu.</li> <li>9. Standardizované dotazování, dotazník, otázky.</li> <li>10. Objekt výzkumu, cílová populace.</li> <li>11. Výběrové procedury.</li> <li>12. Plánování kvantitativního výzkumu, projekt výzkumu.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.</p> <p>PUNCH, K. F. <i>Základy kvantitativního šetření. Praktická příručka pro studenty</i>. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>REICHEL, J. <i>Kapitoly metodologie sociálních výzkumů</i>. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h		<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>				

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Každodennost v perspektivě historických sociálních věd			č. 10.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.			
<b>Osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky, příp. stručná anotace předmětu</b>				
<p>Jednosemestrální předmět seznámí s komplexním studiem každodennosti v perspektivě historických sociálních věd. Přitom bude akcentována specifická role historické sociologie. Přednášky se rovněž zaměří na využití etnografických pramenů a upozorní na význam etnoanalýzy každodennosti. Soustředí se na ukázky projevů každodennosti v předmoderní, moderní i tzv. postmoderní době. V rámci přednášek bude mimo jiné uvedena problematika rituálů a performancí jako estetických a sociálních manifestací. Pozornost bude věnována hlavním komunikačním formám: ceremoniím, rituálům, karnevalům, festivalům apod. Zároveň bude prezentována návaznost na dramatické (divadelní) výtvořky a na performance každodenního života (například Goffman). V ohnisku zájmu se také objeví konzumní a materiální kultura. V neposlední řadě budou naznačeny příklady studia každodennosti určitých sociálních skupin, tříd a vrstev. Teoretická problematika bude konfrontována s terénními výzkumy a video-prezentacemi příkladů.</p>				
<b>Osnova přednášek:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uvedení do tématu, základní definice a metodologie. Zdůraznění interdisciplinárnosti studia každodennosti: sociologie, sociokulturní antropologie, etnografie, historiografie apod.</li> <li>2. Specifičnost historické sociologie každodennosti. Norbert Elias, Peter Burke a ti druzí.</li> <li>3. Expresivní formy každodennosti: zvyky, obyčej, rutiny, habity, stereotypy, etiketa, rituály.</li> <li>4. Georg Simmel – konfigurace a segmenty každodenního života.</li> <li>5. Přínos Rollanda Barthes k bádání o každodennosti.</li> <li>6. Marc Augé a etnoanalýza současného života (například koncept místa a ne-místa, výzkum podzemní dráhy).</li> <li>7. Mladodramaturgického přístupu Ervinga Goffmanna na historický výzkum každodennosti.</li> <li>8. Mcdonaldizace společnosti v pojetí Georga Ritzera jako vyústění racionalizačních procesů.</li> <li>9. Konzumní kultura. Konzumerismus a hyperspotřeba. Luxus – např. Gilles Lipovetsky.</li> <li>10. Materiální kultura. Společná lidská zkušenost. Materiální kultura jako nonverbální komunikace. Artefakt.</li> <li>11. Každodennost jednotlivých sociálních skupin, tříd a vrstev. Referenční publikace: např. Girtler nebo Brooks.</li> <li>12. Každodennost v dlouhém trvání. Změny ve stylu života. Vynálezy a objevy. Dobový étos a atmosféra.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>BURKE, P. <i>History and Social Theory</i>. Ithaca, New York: Cornell University Press, 2005. ISBN 0-7456-3406-9.  BURKE, P. <i>Francouzská revoluce v dějepisectví</i>. Praha: Nakl. Lidových novin, 2004. ISBN 80-7106-719-9.  DEBORD, G. <i>Společnost spektaklu</i>. Praha: INTU, 2007. ISBN 978-80-903355-5-4.  GOFFMAN, E. <i>Všichni hrajeme divadlo. Sebeprezentace v každodenním životě</i>. Praha: Nakl. Studia Ypsilon 1999. ISBN 80-902482-4-1.  LIESSMANN, K. P. <i>Univerzum věcí. K estetice každodennosti</i>. Praha: Academia 2012. ISBN 978-80-200-2060-4.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>AUGÉ, M. <i>Antropologie současných světů</i>. Brno: Atlantis, 1999. ISBN 80-7108-154-X.  BARTHES, R. <i>Mytologie</i>. Praha: Dokořán, 2004. ISBN 978-80-7363-359-2.  /van/ DÜLMEN, R. <i>Historická antropologie. Vývoj - Problémy – Úkoly</i>. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 80-86569-15-2.  LIPOVETSKY, G. <i>Paradoxní štěstí. Esej o společnosti hyperspotřeba</i>. Praha: Prostor, 2007. ISBN 978-80-7260-184-4.  TURNER, V. <i>Průběh rituálu</i>. Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-7226-900-3.</p>				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky		
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				



Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Individuální a kolektivní identity v historicko-sociologické perspektivě			č.	11.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		1 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.

Mgr. Martin Nodl, Ph.D.

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Přednáškový cyklus je věnován problematice vtahu současnosti a středověké minulosti. Jeho hlavním účelem je předestřít jen zdánlivou modernost současného světa. Na příkladech středověkého a současného vnímání času, prostoru, prožívání dětství a stáří, eschatologie, vztahu k penězům, k uzavírání manželství, k migracím na větší vzdálenosti i uvnitř města ukazuje, bude diskusním způsobem ukázáno, jak mnoho mají lidé současnosti společného s lidmi středověku, jak se během staletí v mnoha ohledech jen zdánlivě změnily každodenní módy lidského chování a myšlení. Spolu s tím bude v rámci přednáškového cyklu kladen hlavní důraz na stále rostoucí dohlížitelskou roli státu, jenž člověka současnosti v mnoha ohledech zbavuje dřívější svobody, stejně jako ho ve svobodném uvažování omezují společenské stereotypy a předsudky.

### Osnova přednášek:

1. Vztah k dětství.
2. Problém stáří.
3. Manželství.
4. Sny a snění.
5. Nacionalismus – moderní versus středověký.
6. Vztah k penězům, ekonomie milosrdenství.
7. Luxus a potíže s luxusem.
8. Vítězové a poražení, kolaborace.
9. Sexuální morálka.
10. Individualita a obec.
11. Migrace – přistěhovalectví.
12. Exkluze, vyloučení, ghettoizace.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

ELIAS, N. *O procesu civilizace I. a II.* Praha: Argo, 2006 a 2007. ISBN 80-7203-838-9 a 80-7203-962-3.

FURHMANN, H. *Středověk je kolem nás*, Praha 2006. ISBN 80-7319-042-7.

LE GOFF, J. *Za jiný středověk*. Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-598-3.

NODL, M. *Tři studie o době Karla IV.* Praha: Argo, 2006. ISBN 80-7203-759-5.

NODL, M. *Dějepisectví mezi vědou a politikou*. Brno: CKD, 2010. ISBN 978-80-7325-112-3.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

FRIED, J. *Der Schleier der Erinnerung. Grundzüge einer historischen Memorik*. München: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-3-406-631-75-7.

FRIED, J. *Die Aktualität des Mittelalters. Gegen die Überheblichkeit unserer Wissensgesellschaft*. Stuttgart: Thorbecke, 2002. ISBN 3-7995-8301-7.

GERHARD, J. *Zwischen Augenblick und Ewigkeit*. Wien; Köln: Böhlau, 1989. ISBN 3-205-05235-8.

NICOLAS, D. *The Evolution of the Medieval World: Society, Government and Thought in Europe, 312-1500*. Cambridge: Longman, 1992. ISBN 978-0582092563.

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>		
Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.		

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Historická sociologie politiky</b>		č. 12.
<b>Typ předmětu</b>	povinný	<b>Dopor. ročník / semestr</b>	1 LS
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	<b>hod. za týden</b> 2/0	<b>kreditů</b> 4
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>			<b>Dvousemestrální předmět</b>
<b>Způsob zakončení</b>	zkouška	<b>Forma výuky</b>	přednáška
<b>Další požadavky na studenta</b>			
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>	Mgr. Nicolas Maslowski, DEA, Ph.D.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>			
Cílem předmětu je seznámit studenty s vybranými základními pojmy a autory historické sociologie politiky. Otázky definice a historického vzniku civilizací, moderních evropských států a národů budou tvořit základ pro analýzu dalších moderních forem politiky: voleb, politických stran, sociálního protestu a sociálních hnutí, občanství, občanské společnosti nebo sociálního státu. Pozornost bude věnována také antropologickému zkoumání historického vývoje politických struktur.			
<b>Osnova přednášek:</b>			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Příroda, civilizace, společenství a politika.</li> <li>2. Utváření státu, ekonomické faktory.</li> <li>3. Utváření státu, ekonomické faktory 2.</li> <li>4. Utváření státu, kulturní faktory.</li> <li>5. Národ, demokracie, modernizace.</li> <li>6. Politické strany a stranické systémy.</li> <li>7. Politické protesty a repertoáry kolektivního jednání.</li> <li>8. Historická sociologie občanství.</li> <li>9. Občanská společnost a demokracie.</li> <li>10. Vývoj sociálního státu.</li> <li>11. Globalizace politiky: příklad ekologických hnutí.</li> <li>12. Globalizace a oslabení národních států: příklad islamismu.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
BRAUDEL, F. <i>Dynamika kapitalismu</i> , Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-193-7. (str. 27-46)			
KANTOROWICZ, E. H. Pro Patria Mori in Medieval Political Thought. <i>The American Historical Review</i> , 1951, 56 (3), str. 472-492. ISSN 1895-2012			
LANDAUER, C. Ernst Kantorowicz and the Sacralization of the past. <i>Central European History</i> , 1994, 27(1), str. 1-25. E-ISSN 1569-1616.			
HOLUBEC, S. Immanuel Wallerstein a moderní světový systém. In ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i> . Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. str. 413-438. ISBN 978-80-7380-061-1.			
PULLMAN M., "Sociální předpoklady diktatur a demokracií: Barrington Moore a makrohistorické komparace. In ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i> . Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. str. 305-311. ISBN 978-80-7380-061-1.			
CAWSON A. The Sociology of the State by Bertrand Badie; Pierre Birnbaum. <i>The American Journal of Sociology</i> , 1985, 91 (2), str. 465-466. E-ISSN 1537-5390.			
TOCQUEVILLE A. de., <i>Demokracie v Americe I</i> . Praha: Academia, 2001. ISBN 80-200-0829-2. (str. 189-209)			
HLOUŠEK, V., KOPEČEK, L. <i>Konfliktní Demokracie, Moderní masová politika ve střední Evropě</i> . Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. ISBN 80-210-3449-1.			
MAIR, P. (ed.). <i>The West European Party system</i> . Oxford: OUP, 1989. ISBN 978-0198275831. (str. 91-139)			
TILLY, Ch. <i>Politika kolektivního násilí</i> . Praha: Slon, 2006. ISBN: 80-86429-60-1. (str. 62-85)			
HOGAN, R. Charles Tilly Takes Three Giant Steps from Structure toward Process: Mechanisms for Deconstructing Political Process. <i>Contemporary Sociology</i> , 2004, 33(3), str. 273-277. ISSN 0094-3061.			
MARADA R. <i>Kultura protestu a politizace každodennosti</i> . Brno: CDK, 2003. ISBN 80-7325-027-6. (str. 47-94)			
GELLNER E. <i>Podmínky svobody. Občanská společnost a její rivalové</i> . Brno: CDK, 1997. ISBN 80-85959-27-5. (str. 7-16,57-72, 86-90, 157-161)			
KELLER, J. <i>Soumrak sociálního státu</i> . Praha: Slon, 2005. ISBN 80-86429-41-5. (str. 35-60)			

ESPING-ANDERSEN, G. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Princeton New Jersey: Princeton University Press, 1990. ISBN 978-0691028576. (str. 1-54)

MASLOWSKI, N. Social Protests and the World of the Environmentalists in the Czech Republic. In Marty, P. – Devaux, S. *Social Movements and Public Action, Lessons from Environmental Issues*. Prague: CEFRES - EU Consent, 2009. S. 45 - 55. ISBN 978-80-86311-20-3.

BOZARSLAN, H. *Violence In The Middle East: From Political Struggle To Self-sacrifice*. Wien: Markus Wiener Publishers, 2004. ISBN 978-1558763081. (str. 1-30)

<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>
--

<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>	
--	--

<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	<b>2 x 5h = 10 h</b>	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
--	----------------------	-------------------------------------

<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>
---

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Formování národa v procesu evropské modernizace		č. 13.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr 1 LS	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden 2/0	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Alena Marková, Ph.D.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>			
<p>Kurz je věnován jedné ze základních složek transformace evropské společnosti, k níž došlo v průběhu "dlouhého" 19. století. Proces formování moderních národů bude zařazen do souvislosti se sociálními, ekonomickými a kulturními proměnami, jimiž evropská společnost asynchronně procházela na cestě od tradiční, feudální společnosti ke společnosti moderní, průmyslové. V širokém typologickém horizontu bude věnována pozornost právě tak "vládnoucím" státním národům, jako národním hnutím, která se rodila a probíhala na teritoriu multietnických impérií.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvodní přednáška. Základy státního systému v raném středověku.</li> <li>2. Středověké státy a feudální společnost. Proměny státního systému ve středověku.</li> <li>3. Evropa na prahu raného novověku. Proměny během 16. století.</li> <li>4. 17. - 18. století: doba velkých válečných konfliktů. Začátky moderního státu.</li> <li>5. Utváření moderního státu: faktory a cesty.</li> <li>6. Od Velké francouzské revoluce k Vídeňskému kongresu. Evropa na prahu vzniku moderních národů.</li> <li>7. Národ jako koncepce: teoretické rámce a úvahy.</li> <li>8. Národovotný proces v podmínkách státního národa (Francie, Anglie, Španělsko, Nizozemí, Švédsko).</li> <li>9. Formování národa cestou národního sjednocení (Polsko, Německo, Itálie).</li> <li>10. Národní hnutí na půdě multietnických monarchií (Osmanská, Habsburská a Ruská říše). Problematika národního hnutí: teoretický rámec.</li> <li>11. Cesta k národu za sovětských podmínek: Běloruská sovětská socialistická republika.</li> <li>12. Národní identita: principy, složky a význam (příklad meziválečné BSSR).</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>HROCH, M. <i>Národy nejsou dílem náhody</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-010-0.</p> <p>HROCH, M. (ed.). <i>Pohledy na národ a nacionalismus. Čítanka textů</i>. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-20-2</p> <p>SCHULZE, H. <i>Stát a národ v evropských dějinách</i>. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-393-2 3.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p><i>Dějiny středověku</i>. I., II. TEICHOVÁ, A. (ed.), Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1968.</p> <p><i>Dějiny novověku</i>. I., II. MEJDŘICKÁ, K., (ed.), Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1969.</p> <p><i>Dějiny novověku</i>. III. CHARVÁT, J. (ed.), Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1973.</p> <p><i>Evropské dějiny Evropy</i>. I.; II. CARBONELL, Ch. - O. (ed.), Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0411-6; 80-246-0411-6.</p> <p>HROCH, M. <i>V národním zájmu</i>. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 1999. ISBN 80-7106-298-7.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>			
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>			

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Analýza veřejného a politického diskurzu			č. 14.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Radka Dudová, Ph.D.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
<p>Kurz představí kvalitativní výzkumnou metodologii zaměřenou na analyzování veřejného a politického diskurzu, např. při zkoumání historie a současnosti sociálních a veřejných politik a institucí. Seznámí studenty a studentky s různými typy a přístupy diskurzivní analýzy a následně se zaměří na tzv. frame analysis / analýzu rámců. Analýza rámců bude aplikována na různé typy textových dokumentů (novinové články a jiné mediální produkty, politické a parlamentní debaty, přepisy rozhovorů, odborné texty atd.). Studenti a studentky budou provedeni jednotlivými kroky analýzy za využití výpočetní techniky pro kvalitativní analýzu – programu Atlas.ti. Ten budou dále schopni/y využívat i v jiných typech kvalitativního výzkumu.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Co je to diskurz? Teorie, přístupy. M. Foucault, N. Fairclough, T. Van Leeuwen.</li> <li>2. Jak se dá diskurz zkoumat? Různé přístupy. T. Van Dijk, J. Potter a M. Wetherell, P. Donati.</li> <li>3. Rámce a analýza rámců – teorie. E. Goffman, K. Fisher, V. Schmidt.</li> <li>4. Rámce a studium sociálních hnutí. D. Snow, R. Benford, W. Gamson.</li> <li>5. Analýza rámců – fáze výzkumu, postupy, výběr textů. P. Donati – analýza politického diskurzu.</li> <li>6. Program Atlas.ti – představení, základní funkce, přínos pro kvalitativní výzkum.</li> <li>7. Citace. Textové, grafické, multimediální citace. Vytvoření kódů, kódování.</li> <li>8. Analýza – kategorie, systémy argumentů. Vytvoření seznamů citací pro daný kód. Síť – network views.</li> <li>9. Kódování, vztahy mezi kódy. Vytvoření sítě.</li> <li>10. Identifikace diskurzivních rámců v hermeneutické jednotce, pojmenování rámců.</li> <li>11. Dominantní rámec a další rámce. Aktéři v diskurzu. Resonance mezi rámci, resonance s širším ideologickým systémem.</li> <li>12. Využití diskurzivní analýzy při zkoumání vývoje institucí: diskurzivní institucionalismus.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>DONATI, P. R. Political Discourse Analysis. In M. Diani, R. Eyerman (ed.) <i>Studying Collective Action</i>. London: Sage, 1992, s. 136-167. ISBN-13 978-0803985247</p> <p>DUDOVÁ, R. <i>Interrupce v České republice: Zápas o ženská těla</i>. Praha: Sociologický ústav, 2012. ISBN 978-80-7330-214-6.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>JAWORSKI, A., N. COUPLAND. Perspectives on Discourse Analysis. In Jaworski, A., N. Coupland (eds.). <i>The Discourse Reader</i>. London, New York: Routledge, 2006. s. 1-38. ISBN-10 0415197341.</p> <p>DIJK, T. VAN, Discourse and Cognition in Society. In Clowley, D., Mitchell. D. <i>Communication Theory Today</i>. Stanford: Stanford University Press, 1994. s. 107-126. ISBN 9780804723480.</p> <p>FISHER, K. Locating Frames in the Discursive Universe. <i>Sociological Research Online</i>, 1997, vol. 2, no. 3. ISSN 1360-7804.</p> <p>SNOW, D. A., R. D. BENFORD. Ideology, Frame Resonance, and Participant Mobilisation. <i>International Social Movement Research</i>, 1988, no. 1, s. 197-217. ISSN 1043-1365.</p> <p>DUDOVÁ, R. The Framing of Abortion in the Czech Republic: how the continuity of discourse prevents institutional change. <i>Sociologický časopis /Czech Sociological Review</i>, 2010, vol. 44, no. 6, s. 945-975. ISSN 0038-0288.</p> <p>KONOPÁSEK, Z. Making Thinking Visible with Atlas.ti: Computer Assisted Qualitative Analysis as Textual Practices. <i>Historical Social Research, Supplement: Grounded Theory Reader</i>, 2007, no. 19, s. 276-298. ISSN: 0172-6404.</p>				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Vizuální metody v historické sociologii			č.	15.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

Mgr. Marcel Tomášek, MA

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Seminář je koncipován jako blok teoretických přednášek a praktických cvičení. Cílem semináře je rozebrat různé přístupy k vizuálnímu datovému materiálu (Aumont 1990, Van Leeuwen 2005, Goffman 1976). I když se seminář zaměřuje především na fotografii a film z hlediska historické sociologie, neopomíjí další vizuálně se uplatňující prostředky jako je veřejný prostor či prostor jako takový (včetně muzejních a jiných expozic) nebo divadlo. Praktická část je potom založena na rozboru a diskusi konkrétních studií-příkladů výzkumného užití vizuálních metod v semináři a souběžně na shromáždění vlastního souboru vizuálních dat a jeho analýzy v rámci individuální realizace malého předvýzkumu studentem.

#### Osnova semináře:

- Počátky vizuálních metod, od umělecké fotografie k historické dokumentaci.
- Obraz a jeho pozorovatel, iluze zobrazení.
- Prostorová a časová dimenze dispozitivu.
- Obraz, analogie, zobrazený čas, význam obraz.
- Sociální sémiotika, sémiotické zdroje.
- Diskurs a žánrový obraz.
- Kompozice a spojování informací.
- Obrazové rámce a Goffmanova klasická studie ‚Gender Advertisements‘ (1976).
- Fotografie po umělecké fotografii, antropologické a sociologické natáčení filmů.
- Vizuální antropologie a experimentální film.
- Experimentální dokumentující a intervenující divadelní směry, tzv. ‚Documentary, Reality Theatre‘, umění ve veřejném prostoru.
- Prezentace-diskuse vlastních projektů studentů na základě dokončeného předvýzkumu (zahrnujícího alespoň jeden vizuální datový soubor a jeho analýzu), závěrečný test.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

VAN LEEUWEN, T. *Introducing Social Semiotics*. London, New York: Routledge, 2005. ISBN 0-415-24944-9.  
 AUMON, J. *Obraz*. Praha: Akademie múzických umění, 2010. ISBN 978-80-7331-165-0.  
 PETRÁŇ, P. *Ecce homo: Esej o vizuální sociologii*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011. ISBN 978-80-7395-341-6.  
 HAMILTON, P. (ed.) *Visual Research Methods I-IV*. London, Thousand Oaks New Delhi: Sage, 2006. ISBN 13 978-1-4129-0151-2.  
 CÍSAŘ, K. (ed.) *Co je to fotografie*. Praha: Herrmann a synové, 2004. ISBN 80-239-5169-6.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky
---------------------------------	---------------	------------------------------

### Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Postupy a metody historické práce			č. 16.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr 1 LS	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět ne
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>				
doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.				
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
<p>Předmět dále rozvíjí znalosti a dovednosti získané v rámci předmětu Metodologie historických věd. Student bude schopen orientovat se v systému českých archivů a bude mít přehled o struktuře odborné literatury. Posluchač v rámci seminární výuky získává praktické dovednosti v historické práci, učí se kritické interpretaci pramenů a literatury a systematické práci s nimi, stejně jako vlastní historické tvorbě (napsání zprávy, recenze). S využitím předchozích teoretických znalostí studenti připraví seminární práci s využitím různých metod historické práce.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvodní setkání, zadání témat seminárních prací, diskuse nad tématy.</li> <li>2. Cíle práce historika – zásady vypracování odborné práce, bibliografie.</li> <li>3. Archivní prameny.</li> <li>4. Tištěné prameny, prameny osobní povahy.</li> <li>5. Základy latinské paleografie I.</li> <li>6. Základy latinské paleografie II.</li> <li>7. Odborné časopisy.</li> <li>8. Historik a internet.</li> <li>9. Výstupy historikovy práce.</li> <li>10. Proměny vnímání minulosti v čase.</li> <li>11. Možnosti zpracování historické materie.</li> <li>12. Aktuální otázky historické vědy.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>ZWETTLER, O. – VACULÍK, J. – ČAPKA, F. <i>Úvod do studia dějepisu a technika historikovy práce</i>. Brno: Masarykova univerzita, 1996. ISBN 80-210-1366-4.</p> <p>HLEDÍKOVÁ, Z. – KAŠPAR, J. – EBENOVÁ, I. <i>Paleografická čítanka</i>. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0049-8.</p> <p>CARR, E. H. <i>What is history? with a new introduction by Richard J. Evans</i>. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2001. ISBN 0-333-97701-7.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>HROCH, M. a kol. <i>Úvod do studia dějepisu</i>. Praha: SPN, 1985.</p> <p>LORENZ, Ch.: <i>Konstruktion der Vergangenheit. Eine Einführung in die Geschichtstheorie</i>, Köln: Böhlau, 1997. ISBN 3-412-14796-6.</p> <p>JINDRA, Z. – SVÁTEK, F. – ŠTAIF, J. <i>Úvod do studia hospodářských a sociálních dějin</i>. Svazek 1., O předmětu bádání, genezi a historiografii oboru, Praha: Karolinum 1997. ISBN 80-7184-438-1.</p>				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Design kvantitativního výzkumu II.			č. 17.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>				
PhDr. Stanislav Hampl				
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
Kurz bude obsahově navazovat na předmět Design kvantitativního výzkumu I., bude rozvíjet metodologické znalosti studentů směrem k praktickému uplatnění. Poskytne též informace o nejrozšířenějších aplikacích kvantitativního sociologického výzkumu a o jejich širších souvislostech. Součástí kurzu budou prezentace studentských projektů, jejich rozbor a diskuse.				
<b>Osnova semináře:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Práce tazatele, vedení rozhovoru.</li> <li>2. Tazatelské sítě.</li> <li>3. Etické a právní souvislosti empirického výzkumu.</li> <li>4. Základní zpracování dat, příprava dat pro analýzu.</li> <li>5. Závěrečná zpráva a další výstupy z výzkumu.</li> <li>6. Sekundární analýza výzkumných dat.</li> <li>7. Aplikace kvantitativního výzkumu v oblasti zkoumání postojů, hodnot, veřejného mínění.</li> <li>8. Aplikace kvantitativního výzkumu v oblasti zkoumání politiky, volebního chování.</li> <li>9. Aplikace kvantitativního výzkumu v oblasti zkoumání médií.</li> <li>10. Aplikace kvantitativního výzkumu v oblasti zkoumání trhu.</li> <li>11. Sociologický výzkum v mediálním prostoru.</li> <li>12. Rezerva pro aktuální otázky.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i> . Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8. ŠUBRT, J. a kol. <i>Kapitoly ze sociologie veřejného mínění. Teorie a výzkum</i> . Praha: Karolinum, 1998. ISBN 978-80-7367-381-9.				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
HAGUE, P. <i>Průzkum trhu</i> . Praha: BizBooks, 2003. ISBN 978-80-7226-917-8. KREJČÍ, J. (ed.) <i>Kvalita výzkumů volebních preferencí</i> . Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2004. ISBN 978-80-7330-056-7.				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				



Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Analýza kvantitativních dat I.			č. 18.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr	1 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Cílem předmětu je naučit vytvářet a upravovat soubory dat a prakticky používat jednoduché statistické metody explorace a deskripce. Uvedeny budou také základy inferenční statistiky (testování hypotéz). Absolvent kurzu by měl umět: (a) vytvořit soubor dat (z dotazníkového šetření i dříve publikovaných či archivních údajů), zhodnotit typ a kvalitu dat a případné problémy (chybějící hodnoty, polarizace odpovědí, odlehlá pozorování apod.), transformovat proměnné; (b) použít základní popisnou statistickou metodu k zodpovězení výzkumné otázky (třídění dat 1. a 2. stupně) a ověřit platnost jednoduché hypotézy na základě odhadu ve výběrovém souboru pro zkoumanou populaci a graficky prezentovat výsledky; (d) ovládat základní funkce ve statistickém programu (SPSS), tj. transformace dat, popisné statistiky a jednoduché grafy. Výuka bude probíhat pomocí statistického programu SPSS (PSPP). Na kurz navazuje Analýza kvantitativních dat II. Výukové materiály jsou dostupné na <a href="http://metodykv.wz.cz/">http://metodykv.wz.cz/</a>.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uvedení do metod analýzy kvantitativních dat, možnosti a limity, zdroje a typologie dat.</li> <li>2. Základy data managementu: datový soubor, pořízení a kontrola dat, typy znaků, chybějící hodnoty, formáty dat v SPSS / PSPP.</li> <li>3. Uvedení do prostředí programu SPSS / PSPP (základní funkce a ovládání pomocí menu).</li> <li>4. Ovládání programu SPSS / PSPP pomocí příkazového řádku (syntax).</li> <li>5. Rekódování proměnných, převod mezi různými typy znaků; specifika stringových proměnných; označování chybějících hodnot, labely proměnných a jejich hodnot.</li> <li>6. Explorativní analýza: jednoduché třídění a zobrazení dat, rozložení znaků.</li> <li>7. Třídění dat druhého stupně pro kategoriální znaky: kontingenční tabulka.</li> <li>8. Střední hodnoty (průměry) v podskupinách a intervalové odhady.</li> <li>9. Grafická vizualizace rozložení znaků a vztahů (boxplot, histogram, sloupcový - podílový graf, bodový X-Y graf).</li> <li>10. Úvod do problematiky třídění dat vyššího stupně: kontrola vlivu 3 proměnné (kontingenční tabulka, grafy).</li> <li>11. Úvod do statistické indukce: odhad parametrů v populaci na základě výběrového vzorku, intervaly spolehlivosti.</li> <li>12. Formulace hypotéz a jejich operacionalizace; úvod do problematiky statistické indukce.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>BABBIE, E. Elementary analyses. In <i>The Practice of social Research</i>. 7th Edition. Belmont: Wadsworth, 1995. Pp. 375–394. ISBN 0-534-18744-7.</p> <p>BRYMAN, A. <i>Social research methods</i>. Oxford: Oxford University Press, 2008. ISBN 0199202958. (kapitoly: 14. Quantitative data analysis (s. 313–338) a 15. Using SPSS for Windows (s. 339–362))</p> <p>DISMAN, M. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum, 1993. ISBN 80-7184-141-2. (kapitola 8. (s. 180–215) a z kapitoly 9 stránky 218–227.)</p> <p>KAPR, J., ŠAFÁŘ Z. <i>Sociologie nebo zdravý rozum?</i> Praha: Mladá fronta, 1969. ISBN 23-033-69.</p> <p>TREIMAN, D. J. <i>Quantitative data analysis: doing social research to test ideas</i>. San Francisco: Jossey-Bass, 2009. ISBN 780470380031. (kapitoly: 1 – „Cross-tabulation“, 2 – „More on Tables“)</p> <p>Materiály na stránce kurzu <a href="http://metodykv.wz.cz">http://metodykv.wz.cz</a> (prezentace, datové soubory, syntaxy, webové nástroje pro analýzu dat)</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				

GARSON, G. D. *Quantitative Research in Public Administration (PA 765 – 766)*. Dostupné na

<<http://faculty.chass.ncsu.edu/garson/PA76>>.

LOUČKOVÁ I. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.

ŘEZANCOVÁ, H., MAREK L., VRABEC M. IASTAT - *INTERAKTIVNÍ UČEBNICE STATISTIKY*. Praha: VŠE, 2001.

Dostupné na <<http://iastat.vse.cz>>.

STATSOFT, Inc. *Electronic Statistics Textbook*. Tulsa, OK: StatSoft, 2010. Dostupné na <<http://www.statsoft.com/textbook>>.

**Informace ke kombinované nebo distanční formě**

**Rozsah konzultací (soustředění)** | 2 x 5h = 10 h | **celkem hodin kontaktní výuky**

**Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly**

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

**D – Charakteristika studijního předmětu**

<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Úvod do civilizacionistiky</b>			<b>č.</b>	<b>19.</b>
<b>Typ předmětu</b>	povinný		<b>Dopor. ročník / semestr</b>		2 ZS
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	<b>hod. za týden</b>	2/0	<b>kreditů</b>	6
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>				<b>Dvousemestrální předmět</b>	
<b>Způsob zakončení</b>	zkouška		<b>Forma výuky</b>		přednáška
<b>Další požadavky na studenta</b>					

**Vyučující (jméno s tituly)**

prof. Dr. Jóhann Páll Árnason, Ph.D.

**Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky**

Přednáška se zabývá teoretickými základy a empiricko-historickými výsledky srovnávací civilizací analýzy. Začíná diskusí o pluralistické koncepci civilizací jako odlišných - ale nikoliv navzájem uzavřených - kulturních světů, a vymezením této definice vůči jiným pojmům civilizace. Pak se probere vlastní problematika civilizací analýzy, ze tří hlavních hledisek: kulturní, politické a ekonomické sociologie. Zvláštní důraz bude kladen na vztahy mezi náboženstvím a politikou jako klíčové téma civilizací studií. Civilizací analýza je kromě toho úzce spojena s novým pojetím modernity, a s novým pohledem na její jednotu a různorodost. O těchto otázkách bude řeč v posledních částech přednášky.

**Osnova přednášek:**

1. Pojmy a koncepce civilizace. Vymezení pluralistického modelu civilizací jako historických formací, založených na specifických kulturních orientacích.
2. Vývoj pluralistické koncepce. Krátká retrospektiva Maxe Webera.
3. Kulturní výklady světa jako jádro civilizací formací.
4. Kultura a racionalizace.
5. Civilizací perspektivy na politickou sociologii.
6. Státní formace jako téma civilizací analýzy.
7. Varianty a proměny vztahu mezi náboženstvím a politikou.
8. Civilizací analýza a ekonomická sociologie.
9. Idea modernity jako nové civilizace.
10. Diskuse o „multiple modernities“; paralely a divergence modernizačních procesů.
11. Civilizace a globalizace.
12. Rekapitulace. Výsledky a otevřené otázky civilizací analýzy.

**Základní studijní literatura a studijní pomůcky**

ARNASON, J. *Civilizací analýza: Evropa a Asie opět na rozcestí*. Praha: Filosofia, 2009. ISBN 978-80-7007-307-0.

EISENSTADT, S. N., *Comparative Civilizations and Multiple Modernities*, sv. 1-2. Leiden: Brill, 2003. ISBN 9004129936.

ŠUBRT, J. – ARNASON, J. (eds.). *Kultury, civilizace, světový systém*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1822-7.

**Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky**

ARJOMAND, S. a TRIYAKIAN, E. (eds.). *Rethinking Civilizational Analysis*. London: Sage, 2004. ISBN 1-4129-0183-9.

ARNASON, J. P. *Civilizations in Dispute: Historical Questions and Theoretical Traditions*. Leiden: Brill, 2003. ISBN 90-04-13282-1.

ARNASON, J. P., BENYOVSKY L., SKOVAJSA, M. (eds.). *Dějinnost, nadcivilizace a modernita: studie k Patočkově konceptu nadcivilizace*. Praha: Togga (a FHS), 2010. ISBN 978-80-87258-44-6.

EISENSTADT, S. N. *Japanese Civilization: A Comparative View*. Chicago, University of Chicago Press, 1996. ISBN 0-226-19557-0.

EISENSTADT, S. N. *The Great Revolutions and the Civilizations of Modernity*. Leiden: Brill, 2006. ISBN 978-9004148123.

NELSON, B. *On the Roads to Modernity*. Totowa NJ: Rowman and Littlefield, 1981. ISBN 978-0847662098.

PATOČKA, J. Nadcivilizace a její vnitřní konflikt. In *Sebrané spisy 1 (Péče o duši I)*, Praha: Oikumene, 1996. ISBN 80-86005-24-0.  
Časopis *Daedalus*, č. 129 (1), 2000, zvláštní číslo o „multiple modernities.“

**Informace ke kombinované nebo distanční formě**

**Rozsah konzultací (soustředění)**

2 x 5h = 10 h

**celkem hodin kontaktní výuky**

**Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly**

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Četba k úvodu do civilizacionistiky		č. 20.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr 2 ZS	
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	0/2	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět ne
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky seminář	
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Karel Černý, Ph.D.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>			
<p>Seminář přímo navazuje na přednášku Úvod do civilizacionistiky, rozvíjí a prohlubuje teoretické základy a empiricko-historické výsledky srovnávací civilizační analýzy, a to zejména s pomocí společné četby průběžně zadávané literatury, diskuse, případně též referátů studentů a drobnějších exkurzů vyučujícího. Zvláštní důraz bude kladen na vztahy mezi náboženstvím a politikou jako klíčového tématu civilizačních studií, avšak také na nové pojetí modernity, nové pohledy na její jednotu a různorodost a aktuální problematiku vztahů mezi civilizacemi (střet vs. dialog). Z hlediska probíraných autorů pak bude kladen důraz na S. Eisenstadta, S. Huntingtona a autory zabývající se proměnami vztahu mezi náboženstvím a politikou v dnešním světě (např. M. Juergensmeyer, G. Kepel, R. Robertson, O. Roy, B. Lewis)</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Pojmy a koncepce civilizace.</li> <li>Vývoj pluralistické koncepce (Max Weber).</li> <li>Kulturní výklady světa jako jádro civilizačních formací.</li> <li>Kultura a racionalizace.</li> <li>Civilizační perspektivy na politickou sociologii.</li> <li>Státní formace jako téma civilizační analýzy.</li> <li>Varianty a proměny vztahu mezi náboženstvím a politikou.</li> <li>Civilizační analýza a ekonomická sociologie.</li> <li>Idea modernity jako nové civilizace.</li> <li>Diskuse o „multiple modernities“; paralely a divergence modernizačních procesů.</li> <li>Civilizace a globalizace.</li> <li>Rekapitulace, závěry, diskuse.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>ARNASON, J. P., „Civilizational analysis: A paradigm in the making“, dostupné na internetu jako součást EOLSS (Encyclopedia of Life-Support Systems).</p> <p>ARNASON, J. <i>Civilizační analýza: Evropa a Asie opět na rozcestí</i>. Praha: Filosofia, 2009. ISBN 978-80-7007-307-0.</p> <p>EISENSTADT, S. N., <i>Comparative Civilizations and Multiple Modernities</i>, sv. 1-2. Leiden: Brill, 2003. ISBN 9004129936. (vybrané kapitoly)</p> <p>HUNTINGTON, S. P., <i>Střet civilizací</i>. Praha: Rybka Publisher, 2001. ISBN 80-86182-49-5 1 (vybrané kapitoly).</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>ARJOMAND, S. a TRIYAKIAN, E. (eds.). <i>Rethinking Civilizational Analysis</i>. London: Sage, 2004. ISBN 1-4129-0183- 9.</p> <p>ARNASON, J. P. <i>Civilizations in Dispute: Historical Questions and Theoretical Traditions</i>. Leiden: Brill, 2003. ISBN 90-04-13282-1.</p> <p>EISENSTADT, S. N. <i>Japanese Civilization: A Comparative View</i>. Chicago, University of Chicago Press, 1996. ISBN 0-226-19557-0.</p> <p>EISENSTADT, S. N. <i>The Great Revolutions and the Civilizations of Modernity</i>. Leiden: Brill, 2006. ISBN 978-9004148123.</p> <p>NELSON, B. <i>On the Roads to Modernity</i>. Totowa NJ: Rowman and Littlefield, 1981. ISBN 978-0847662098.</p> <p>PATOČKA, J. <i>Nadcivilizace a její vnitřní konflikt</i>. In <i>Sebrané spisy I (Péče o duši I)</i>, Praha: Oikumene, 1996. ISBN 80-86005-24-0. Časopis <i>Daedalus</i>, č. 129 (1), 2000, zvláštní číslo o „multiple modernities.“</p> <p>Kapitoly z knih M. Juergensmeyera, G. Kepela, O. Roy, R. Robertsona, S. Huntingtona atp.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>			
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovací hodiny. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>			

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Analýza kvantitativních dat II.			č.	21.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky		přednáška
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Navazuje na kurz Analýza kvantitativních dat I. Cílem je prohloubit praktické dovednosti managementu kvantitativních dat, používání explorativní analýzy a metod statistické inference (testování hypotéz). Absolvent by měl umět: a) provádět pokročilejší transformace dat; b) zvolit mezi různými statistickými metodami testování hypotéz, znát omezení a přednosti metod; (c) používat vícerozměrné metody statistické analýzy (intervaly spolehlivosti, testy dobré shody, asociace v kontingenčních tabulkách, korelační analýza, standardizace atd.); (d) formulovat výzkumné otázky a hypotézy, sociologicky interpretovat výsledky; (e) vypočítat statistiky pomocí softwaru a vyhodnotit platnost hypotéz. Výuka bude probíhat v prostředí statistického programu SPSS resp. PSPP. Výukové materiály jsou dostupné na <http://metodykv.wz.cz/>.

### Osnova semináře:

1. Zopakování základů práce v prostředí statistického programu SPSS / PSPP.
2. Pokročilejší transformace dat a data management (rekódování, vytváření syntetických proměnných, filtrování, agregace dat, vážení souboru, standardizace proměnných, vícenásobné odpovědi).
3. Analýza chybějících odpovědí a manipulace s nimi.
4. Prohloubení znalostí explorativní analýzy, intervaly spolehlivosti; grafická vizualizace rozložení znaků a vztahů.
5. Konstrukce syntetických proměnných: indexy a jejich dimenzionalita a reliabilita.
6. Inferenční statistika (statistická indukce): statistické a sociologické hypotézy, jejich operacionalizace, statistická významnost, strategie vícerozměrné analýzy.
7. Testování hypotéz pro kategorizované znaky: testy dobré shody (Chí-kvadrát).
8. Asociace v kontingenční tabulce: znaménkové schéma, poměry šancí (odds ratio), vícerozměrná tabulka; test změny četností v čase.
9. Testování hypotéz pro kardinální/numerické znaky (F-testy, T-test, ANOVA).
10. Korelační analýza (korelace kardinálních a ordinálních znaků, parciální korelace); úvod do vícerozměrné regresní analýzy (OLS, logistická regrese).
11. Redukce dimenzí vztahů mezi proměnnými a relační data: faktorová (PCA) a korespondenční analýza, klastrová analýza, multidimenzionální škálování.
12. Přímé a nepřímé vlivy, modely vztahů a jejich testování; přímá standardizace intenzitních údajů (kontrola vlivu vnějších faktorů).

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

BABBIE, E. *The Practice of social Research*. 7th Edition. Belmont: Wadsworth, 1995. ISBN 0-534-18744-7. (kapitoly 16 a 17: „The Elaboration Model” Pp. 395–412, „Social Statistics“ Pp. 313–443)

BRYMAN, A. *Social research methods*. Oxford: Oxford University Press, 2008. ISBN 0199202958.

GARSON, G. D. *Quantitative Research in Public Administration (PA 765 – 766)*. Dostupné na <<http://faculty.chass.ncsu.edu/garson/PA76>>.

SOUKUP, P., L. RABUŠIC. Několik poznámek k jedné obsesi českých sociálních věd – statistické významnosti. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2007, 43 (2): 379–395. ISSN 0038-0288.

TREIMAN, D. J. *Quantitative data analysis: doing social research to test ideas*. San Francisco: Jossey-Bass, 2009. ISBN 780470380031. (kapitoly: 1 – „Cross-tabulation“, 2 – „More on Tables“ a 3 – „Still more on tables“)

Materiály na stránce kurzu <http://metodykv.wz.cz> (prezentace, datové soubory, syntaxy, webové nástroje pro analýzu dat)

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha: Portál, s.r.o., 2006. ISBN 978-80-7367-482-3.

LOUČKOVÁ I. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-86429-79-3.

ROSENBERG, M. Test Factor Standardization as a Method of Interpretation. *Social Forces*, 1962, 41(1): 53-61. ISSN 0037-7732.

URBÁNEK, T. „K prezentaci výsledků statistických analýz - 1. část. *Československá psychologie*, 51 (6): 601–609, 2007. ISSN 9000-062X.

URBÁNEK, T. „K prezentaci výsledků statistických analýz - 2. část.“ *Československá psychologie*, 2008, 52 (1): 70–79. ISSN 9000-062X.

KAPR, J., Z. Šafář. *Sociologie nebo zdravý rozum?* Praha: Mladá fronta, 1969. ISBN 23-033-69.

STATSOFT, Inc. *Electronic Statistics Textbook*. Tulsa, OK: StatSoft, 2010. Dostupné na <<http://www.statsoft.com/textbook>>.

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění) 2 x 5h = 10 h celkem hodin kontaktní výuky

### Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě

soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Sociologická data a datové archivy			č.	22.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky		seminář
Další požadavky na studenta					

### Vyučující (jméno s tituly)

PhDr. Martin Vávra

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Cílem předmětu je uvést jeho posluchače do postupů práce s kvantitativními sociologickými daty. Rozebrány budou ukazatele kvality sociologických dat (výběrové chyby, chyby měření, chyby při zpracování). Dalším významným tématem budou zdroje sociálních dat (kvantitativních i kvalitativních) a to, jak s nimi pracovat. Poté se již bude předmět věnovat samotné práci s daty. Spíše než na výuku statistických metod by se zde kladl důraz na možnosti analýzy „reálných dat“ s jejich omezeními a chybami a rozbor možných přístupů k takové analýze.

### Osnova semináře:

1. Kvantitativní sociologická data – základní vymezení, omezení při jejich analýze.
2. Kvalita dat – chyby při přípravě a provádění výzkumu.
3. Kvalita dat – chyby při zpracování dat a možnosti jejich odstranění.
4. Problémy s historickou dimenzí kvantitativního sociologického výzkumu.
5. Zdroje dat a možnosti jejich získání – datové archivy, statistické úřady, atd.
6. Archivace sociologických dat.
7. On-line analýzy dat – systém NESSTAR a podobné systémy.
8. Příprava dat pro analýzu.
9. Analýza dat – možné přístupy a jak se mezi nimi rozhodovat.
10. Krostabulace, jejich čtení a jednoduché testy.
11. Jak číst výsledky analýz – regrese, seskupovací analýza, faktorová analýza.
12. Shrnutí témat probíraných v kurzu.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 978-80-246-1966-8.  
 KREJČÍ J. (ed.), J. VINOPAL, M. VÁVRA a T. ČÍŽEK. *Zkoumání veřejného mínění, zdroje dat a kvalita dat z výběrových šetření*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2011: [elektronický zdroj].

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9.  
 TOURAGEAU, R. et al. *The psychology of survey response*. New York: Cambridge university press, 2000. ISBN 0-521-57246-0.  
 GROVES, R. et al. *Survey methodology*. Hoboken: Wiley-Interscience, 2004. ISBN 978-0-470-46546-2.

### Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění) | 2 x 5h = 10 h | celkem hodin kontaktní výuky

### Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	<b>Diplomový seminář I.</b>			č. 23.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů 10
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>				
Mgr. Nicolas Maslowski, DEA., Ph.D., doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.				
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
Diplomový seminář je bezprostředně spojen s procesem tvorby diplomové práce, a to od zadání diplomového úkolu až po odevzdání konečné verze této práce. Obsah semináře je orientován na teoretické, metodologické a metodické problémy spojené s tematikou diplomové práce a s otázkami jejího zpracovávání. Studenti v rámci semináře prezentují diplomové projekty, diskutují o nich a představují pracovní verze svých textů.				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
ŠANDEROVÁ, J. <i>Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. ISBN 978-80-86429-40-3.				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
KUBÁTOVÁ, H. <i>Rukověť autora diplomky</i> . Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2009. ISBN 978-80-244-2314-2.				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				
Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.				

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	<b>Sociologie vývoje a transformace</b>			č. 24.
Typ předmětu	povinný	Dopor. ročník / semestr		2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 2
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	PhDr. Alemayehu Kumsa, Ph.D.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
<p>Cílem tohoto předmětu je přiblížit studentům historický původ rozdělení světa od industriální revoluce v Evropě postupně na industriální a tradiční společnost a po druhé světové válce jižní část světa, která byla označena jako rozvojové země. Od 50. let bylo navrhováno několik teorií, jakým způsobem by měly dohnat industriální společnost. Během přednášky budou objasněna hlavní témata jako: teorie vývoje, teorie závislosti, teorie světového systému a ostatní.</p> <p><b>Osnova semináře:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Teorie vývoje</li> <li>2. Teorie závislosti</li> <li>3. Teorie světového systému</li> <li>4. rurální vývoj</li> <li>5. Globalizace, zaměstnanost a vývoj</li> <li>6. Urbanizace</li> <li>7. Životní prostředí a vývoj</li> <li>8. Gender, populace a vývoj</li> <li>9. Zdravotnictví, vzdělání</li> <li>10. Politika, násilní bezpečnost</li> <li>11. lokální znalost a vývoj</li> <li>12. Demokracie a vývoj</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>HARRISON, D. <i>The Sociology of Modernization &amp; Development</i>. London: Routledge, 1997. ISBN 0-415-07870-9.</p> <p>DESAI, V., POTTER, R. B. (eds.) <i>The Companion to Development Studies</i>. London: Hodder Education. 2012. ISBN 978-1444169843.</p> <p>ALIVN, Y. SO. <i>Social Change and Development: Modernization, Dependency, and World-System Theories</i>. London: Sage Publishing, 1990. ISBN 0-8039-3546-3.</p> <p>SEN, A. <i>Development as Freedom</i>. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-289330-7.</p> <p>MCMICHAEL, P. <i>Development and Social Change: A Global Perspective</i>. London: Sage Publishing, 2004. ISBN 0-7619-8810-6.</p> <p>MADAN, G. R. <i>Sociology and Development</i>. London: Hutchinson Education, 2004. ISBN 81-7764-428-6.</p> <p>COLLIER, P. <i>The Bottom Billions: Why the Poorest Countries are failing and what can be done</i>. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-531145-7.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>OGBURN, W. F. <i>Social Change with respect to culture and original nature</i>. New York: The Viking Press, 2011. ISBN 978-1172857579.</p> <p>ROSTOW, W. W. <i>The Stages of Economic Growth: A Non- Communist Manifesto</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 1965. ISBN 0-521-40070-8.</p> <p>HAFERKAMP H., SMELSER, N. J. (eds.). <i>Social Change and Modernity</i>. Oxford: Berkeley, Los Angles. 1992. ISBN 978-0520068285.</p> <p>CHILCOTE, R. H., JOHNSON, D. L. <i>Theories of Development: Mode of Production or Dependency</i>. London/ Dehli: Sage Publications. 1983. ISBN 978-0803919259.</p> <p>RIST, G. <i>The History of Development: From Western Origins to Global Faith</i>. London&amp; New York: Zed Books, 2010. ISBN 81-7188-739-2.</p> <p>SMITH, A. <i>Social Change: Social theory and historical processes</i>. London: London &amp; New York, 1976. ISBN 978-0582480117.</p> <p>SEN, A. <i>Poverty and Famines: An Essay on Entitlement and Deprivation</i>. Oxford: Oxford University press, 1982. ISBN 978-0198284635.</p> <p>REINERT, E S. <i>How Rich Countries got rich and why poor countries stay poor</i>. London: Constable. 2010. ISBN 978-1845293260.</p>				



ROTHKOPF, D. *Superclass: How the Rich ruined Our World*. London: ABACUS, 2009. ISBN 978-0670065561.

**Informace ke kombinované nebo distanční formě**

<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
--	---------------	-------------------------------------

**Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly**

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
Název studijního předmětu	Kolektivní paměť a její výzkum			č. 25.
Typ předmětu	povinný		Dopor. ročník / semestr 2 LS	
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	2/0	kreditů 4
Jiný způsob vyjádření rozsahu				Dvousemestrální předmět
Způsob zakončení	zkouška		Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta				
Vyučující (jméno s tituly)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>				
<p>Předmět je orientován na základní otázky a problémy spojené se zkoumáním kolektivní paměti. Důraz je kladen na koncepcí klíčových autorů, kteří ovlivňují soudobý diskurz v této oblasti (Halbwachs, Nora, Assmann, Ricœur, Olick aj.). Pozornost je věnována základním tématům, klíčovým výzkumným otázkám, způsobům jejich teoretického uchopení, a rovněž i problematice metodologických přístupů. Cílem kurzu je seznámit posluchače komplexním způsobem s celou širší otázkou, které jsou v současné době s konceptem kolektivní paměti v humanitních vědách spojovány.</p> <p><b>Osnova přednášky:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Čas, paměť a historie: Úvod do problematiky kolektivní paměti.</li> <li>2. Rámce kolektivní paměti (M. Halbwachs).</li> <li>3. Místa paměti (P. Nora).</li> <li>4. Kulturní paměť a média (A. a J. Assmannovi).</li> <li>5. Kulturní trauma (J. Alexander, B. Giesen).</li> <li>6. Zapomnění a překonávání historických traumat (P. Ricœur).</li> <li>7. Problém paměti v systémové perspektivě (N. Luhmann, E. Esposito).</li> <li>8. Paměť a identita (B. Anderson).</li> <li>9. Politika paměti a kultura paměti (J. K. Olick).</li> <li>10. Paměť a historické vědomí (M. Hroch).</li> <li>11. Metody a techniky zkoumání kolektivní paměti.</li> <li>12. Antinomie sociální paměti: Závěrem.</li> </ol>				
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>OLICK, J. K. – VINITZKY-SEROUSSI, V. – DANIEL LEVY, D. (eds.). <i>The Collective Memory Reader</i>. Oxford: Oxford University Press, 2011. ISBN 978-0-19-533741-9.</p> <p>ŠUBRT, J. – PFEIFEROVÁ, Š. Kolektivní paměť jako předmět historicko-sociologického bádání. <i>Historická sociologie</i>, 2010, vol. 2, n. 1, s. 9-30. ISSN 1804-0616.</p>				
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>				
<p>ALEXANDER, J. – EYERMAN, R. – GIESEN, B. – SMELSER, N. – SZTOMPKA, P. <i>Cultural Trauma and Collective Identity</i>. Berkeley: University of California Press, 2004. ISBN 0-520-23594-0.</p> <p>ASSMANN, J. <i>Kultura a paměť: Písmo, vzpomínky a politická identita v rozvinutých kulturách starověku</i>. Praha: Prostor 2001. ISBN 80-7260-051-6.</p> <p>BARTOŠEK, K. (ed.). <i>Dějiny a paměť. Výběr francouzských studií o vztahu dějin a paměti válek, odboje a kolaborace</i>. Praha: Historický ústav Armády ČR a Cefres, 1993.</p> <p>HALBWACHS, M. <i>Kolektivní paměť</i>. Praha: Sociologické nakladatelství 2009. ISBN 978-80-7419-016-2.</p> <p>OLICK, J. K. <i>The Politics of Regret: Collective Memory and Historical Responsibility in the Age of Atrocity</i>. London: Routledge, 2007. ISBN 978-0-415956826.</p> <p>ŠUBRT, J. (ed.). <i>Historické vědomí jako předmět badatelského zájmu: Teorie a výzkum</i>. Kolín: Nezávislé centrum pro studium politiky, 2010. ISBN 978-80-86879-25-3.</p>				
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h		celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>				
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Diplomový seminář II.</b>			č. 26.
<b>Typ předmětu</b>	povinný		<b>Dopor. ročník / semestr</b>	2 LS
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26	hod. za týden	0/2	<b>kreditů</b> 10
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>				<b>Dvousemestrální předmět</b>
<b>Způsob zakončení</b>	zápočet		<b>Forma výuky</b>	seminář
<b>Další požadavky na studenta</b>				
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>	Mgr. Nicolas Maslowski, DEA., Ph.D., doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.			
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	Diplomový seminář je bezprostředně spojen s procesem tvorby diplomové práce, a to od zadání diplomového úkolu až po odevzdání konečné verze této práce. Obsah semináře je orientován na teoretické, metodologické a metodické problémy spojené s tematikou diplomové práce a s otázkami jejího zpracovávání. Studenti v rámci semináře prezentují diplomové projekty, diskutují o nich a představují pracovní verze svých textů.			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	ŠANDEROVÁ, J. <i>Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách</i> . Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. ISBN 978-80-86429-40-3.			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	KUBÁTOVÁ, H. <i>Rukověť autora diplomky</i> . Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci 2009. ISBN 978-80-244-2314-2.			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>				
<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h		<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>				
Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.				

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Teorie sociální změny		č. 27.
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr	2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Cílem přednášek je seznámit studenty se základními problémy a otázkami teorií sociální změny. Sociální změny mohou mít různý rozsah (celkové - dílčí), závažnost a hloubku (hluboké – povrchové), různou délku trvání (dlouhodobé – krátkodobé) a rychlost (rychlé – pomalé). K problému sociální změny se vztahují teorie, které sledují dva základní cíle: a) změnu teoreticky popsat a b) vysvětlit. Teoretický popis je orientován především na vyjádření povahy a směru změny (nahrazení čeho – čím; nárůst – úbytek) a dráhy, po které probíhá (lineární, cyklická, skoková). Vysvětlení se orientuje především na otázky, jaké jsou zdroje dynamiky a inovací, jací hybatelé uvádějí změnu do pohybu a jaké faktory ovlivňují její průběh.</p> <p><b>Osnova přednášky:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvod do teorie sociální změny; základní konceptuální aparát</li> <li>2. Čas, prostor a sociální změna</li> <li>3. Sociologické periodizace historického vývoje</li> <li>4. Klasický evolucionismus</li> <li>5. Neoevolucionismus</li> <li>6. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</li> <li>7. Cyklické teorie</li> <li>8. Historický materialismus a jeho kritika</li> <li>9. Historicko-sociologické teorie revoluce</li> <li>10. Teorie kolapsu</li> <li>11. Starší a soudobé teorie modernizace</li> <li>12. Teorie první a druhé moderny</li> </ol>		
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>SZTOMPKA, P. <i>The Sociology of Social Change</i>. Oxford: Blackwell Publishing 1993. ISBN 0-631-18205-5.            ŠUBRT, J. - PFEIFEROVÁ, Š. (eds.) <i>Sociální změna</i>. (Elektronická kolektivní monografie) Praha: UK FHS, 2012. ISBN 978-80-87398-21-0.</p>		
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>CROUCH, C. <i>Social Change in Western Europe</i>. Oxford NY: Oxford University Press 2004. ISBN 978-0198742753.            HARPER, C. L. – LEICHT, K. T. <i>Exploring Social Change: America and the World</i>. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, Fifth edition, 2007. ISBN 978-0131884984.            HAFERKAMP H., SMELSER, N. J. (eds.). <i>Social Change and Modernity</i>. Oxford: Berkeley, Los Angeles. 1992. ISBN 978-0520068285.            MCMICHAEL, P. <i>Development and Social Change: A Global Perspective</i>. London: Sage Publishing, 2004. ISBN 0-7619-8810-6.            RICHARDS, M. D. <i>Revolutions in World History</i>. New York and London: Routledge 2004. ISBN 0-415-22497-7.            VAGO, S. <i>Social Change</i>. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, Fifth edition, 2004. ISBN 978-0131115569.</p>		
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>	<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>		

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Sociologie her, sportu a volnočasových aktivit		č. 28.
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr	2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>			
<p>Cílem jednosemestrálního cyklu přednášek, doplněného seminářem, je vysvětlit funkci her, sportu a jiných volnočasových aktivit v lidské kultuře a společnosti. Výklad se týká jak her předmoderních a moderních, tak i tzv. postmoderních. V rámci přednášek budou podány i základní teorie her (například J. Huizinga, R. Caillois, E. Fink). Teoretické úvahy budou doprovázeny instruktivními ukázkami. Na tuto problematiku organicky naváže ucelená sada přednášek, věnovaná sociologii sportu, nejen profesionálního, nýbrž i amatérského. Prvky každodennosti a stylu života bude zahrnovat rovněž přednáška k cestovatelství a cestopisům. Cestovatelství bude pojato jako činitel kulturní a politické integrace, popřípadě i jako součást sociologie vědění. Dále budou zachyceny základní cestovatelské trendy od středověku až do moderní doby. Cestopisy jsou chápány rovněž jako důležitý pramen ke studiu každodennosti. Stranou pozornosti nezůstane ani výklad sociologie turismu. Přednášky se rovněž dotknou problematiky dalších volnočasových aktivit jako zálib, koníčků a zvláště sběratelství.</p> <p><b>Osnova přednášek:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Teorie her v pojetí sociologie, kulturologie, filosofie a psychologie. Význam sociologie a etnoanalýzy.</li> <li>2. Typologie her předmoderních, moderních a postmoderních.</li> <li>3. Fenomén dobrodružství ze sociologického hlediska.</li> <li>4. Nomádství a masová kultura v pohybu. Michel Maffesoli a ti druzí.</li> <li>5. Pojem amatér a profesionál. Kutilství – bricolage. Kult amatéra Andrea Keena.</li> <li>6. Postmoderní osobnostní vzorce: cizinec, flaneur, poutník, turista, hráč, celebrita.</li> <li>7. Sociologie sportu profesionálního a amatérského. Sport na lokální úrovni.</li> <li>8. Vztahy sportu a turistiky (například vysokohorská turistika, lyžování a potápění).</li> <li>9. Cestovatelství z historikosociologického hlediska.</li> <li>10. Sociologie turismu. Globalizace a turismus.</li> <li>11. Hobby, koníčky, záliby. Marginální sociální systém: sběratelství.</li> <li>12. Závěr: Hry, sport a turismus – sociokulturní změna.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>ARCHETTI, E. <i>Masculinities. Football, Polo and the Tango in Argentina</i>. Oxford – New York: Berg, 1999. ISBN 978-1859732618.</p> <p>CAILLOIS, R. <i>Lidé a hry</i>. Praha: Nakl. Studia Ypsilon, 1998. ISBN 80-902482-2-5.</p> <p>ČERNÝ, J. <i>Fotbal je hra</i>. Praha: Čs. Spisovatel, 1968.</p> <p>OLIVOVÁ, V. <i>Lidé a hry</i>. Praha: Olympia, 1979.</p> <p>PACHMANOVÁ, M. (ed.). <i>Mít a být. Sběratelství jako kumulace, recyklace a obsese</i>. Praha: VŠUP, 2008. ISBN 978-80-86863-25-2.</p> <p>POSTMAN, N. <i>Ubavit se k smrti. Veřejná komunikace ve věku zábavy</i>. Praha: Mladá fronta, 1999. ISBN 80-204-0747-2</p> <p>SEKOT, A. <i>Sport a společnost</i>. Brno: Paidó, 2003. ISBN 80-7315-047-6.</p> <p>SCHECHNER, R. <i>Performance Theory</i>. London: Routledge, 1988. ISBN 0-415-31455-0.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>HUIZINGA, J. <i>Homo ludens. O původu kultury ve hře</i>. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-020-1.</p> <p>GOFFMAN, E. <i>Všichni hrajeme divadlo</i>. Praha: Nakl. Studia Ypsilon, 1999. ISBN 80-902482-4-1.</p> <p>MAFFESOLI, M. <i>O nomádství</i>. Praha: Prostor, 2002. ISBN 80-7260-069-9.</p> <p>OLIVOVÁ, V. <i>Odvěké kouzlo sportu</i>. Praha: Olympia 1989.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>			
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>			

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Historická sociologie světové politiky a mezinárodních vztahů		č. 29.
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr	2 ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	2/0	kreditů 6
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	
Způsob zakončení	zkouška	Forma výuky	přednáška
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	Mgr. Nicolas Maslowski, DEA., Ph.D.		
Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky	<p>Cílem předmětu je seznámit studenty s problematikou světové politiky a mezinárodních vztahů z pohledu historické sociologie. Otázka zániku opozice národního a mezinárodního je výchozím bodem intelektuálního pátrání, které zahrnuje problémy historické sociologie paměti v mezinárodních vztazích, problém nových hnutí, vlivů vnitřní politiky na politiku zahraniční, globalizace, stejně jako konfrontace tradičních teorií mezinárodních vztahů s přístupem historické sociologie.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tradiční paradigma analýzy mezinárodních vztahů</li> <li>2. Vývoj světových systémů</li> <li>3. Velmocí ve 20 a 21. století, definice Velmocí, Supervelmocí, regionální mocností. Polarita</li> <li>4. Nová geopolitická situace a přizpůsobování zahraniční politiky po skončení studené války.</li> <li>5. pochopit americkou zahraniční dnešní politiku</li> <li>6. Rusko v systémech</li> <li>7. Evropská Unie a vývoj konstrukce</li> <li>8. Modernizace a Čína</li> <li>9. Japonsko: od modernizace k mírumilovné identity</li> <li>10. Indie a plánovaný vstup do klubu velmoci</li> <li>11. Brazílie</li> <li>12. Jaký model vytvořit?</li> </ol>		
Základní studijní literatura a studijní pomůcky	<p>BARŠA P., ČISAŘ O. <i>Anarchie a řád ve světové politice</i>. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-094-8.  HOBDEN, S., HOBSON J. M. <i>Historical Sociology of International Relations</i>. Cambridge: Cambridge University Press 2002. ISBN 0521004764.  BUZAN B. <i>The United States and the Great Powers</i>. Cambridge: Polity Press, 2004. ISBN 0745633757.  HUNTINGTON S. P. The Lonely Superpower. <i>Foreign Affairs</i>, 1999 (Mar. - Apr.), vol. 78, no. 2, pp. 35-49. ISSN 0015-7120.  KRATOCHVÍL, P. Polarita v teorii mezinárodních vztahu. <i>Mezinárodní vztahy</i>, 4/2002, pp 26-46. ISSN 0323-1844.  RANGSIMAPORN P. Russia's Debate on Military-Technological Cooperation with China: From Yeltsin to Putin. <i>Asian Survey</i>, 2006 (May – Jun), vol. 46, no. 3, pp. 477-495. ISSN 0004-4687.  SMITH, K. The European Neighborhood Policy. <i>International Affairs</i>, 2005 (Jul.), vol. 81, no. 4, pp. 757-773. E-ISSN 1468-2346.  FRIEDMAN, E. How Economic Superpower China Could Transform Africa. <i>Journal of Chinese Political Science</i>, 2009, 14:1–20, published online: 5 December 2008. E-ISSN 1874-6357.  MUSHIRUL, H. Pan-Islamism versus Indian Nationalism? A Reappraisal. <i>Economic and Political Weekly</i>, 1986 (Jun. 14), vol. 21, no. 24, pp. 1074-1079. ISSN 0012-9976.  KLOM, A. Mercosur and Brazil: A European Perspective. <i>International Affairs</i>, 2003 (Mar.), vol. 79, no. 2, pp. 351-368. E-ISSN 1468-2346.  BANDEIRA L. A. M. Brazil as a Regional Power and Its Relations with the United States. <i>Latin American Perspectives</i>, 2006 (May), vol. 33, no. 3, pp. 12-27. ISSN 0094-582X.</p>		
Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky			
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.

## D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Seminář k modernizaci a modernizačním procesům		č.	30.
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr		2 LS
Rozsah studijního předmětu	26	hod. za týden	0/2	kreditů
Jiný způsob vyjádření rozsahu			Dvousemestrální předmět	2
Způsob zakončení	zápočet		Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta				

### Vyučující (jméno s tituly)

Mgr. Michael Voříšek, PhD.

### Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky

Seminář se zabývá problematikou teorií modernizace. Paralelně s tím se věnuje nástinu průběhu modernizačních procesů v evropských společnostech. Soustředí se přitom nejen na popis těchto procesů, ale také na roli, kterou v nich hrály společenské vědy jako reflexe modernizačních procesů a zároveň program sociálního jednání. Jako příklad tohoto propojení poslouží dějiny českých zemí. Absolventi a absolventky si osvojí základní znalosti o proměnách české společnosti v 18.–21. století, o hlavních reflexích těchto proměn v českém společenskovědním myšlení, a budou schopni tento vývoj zařadit jak do kontextu evropské modernizace, tak do kontextu vývoje světového společenskovědního myšlení.

Témata:

1. Úvod do problematiky
2. Typy modernizačních teorií
3. Národní emancipace a její reflexe
4. Hospodářská a politická emancipace
5. Liberální kapitalismus a jeho kritika
6. Marxismus a marxistická schizmata
7. Technokratická teorie modernizace
8. Totalitarismus a modernita
9. Problematika postkomunistické transformace
10. Postmodernita a problémy pozdního kapitalismu
11. Modernizace a globalizace
12. Závěrečné shrnutí: modernizace českých zemí v evropském kontextu.

### Základní studijní literatura a studijní pomůcky

CUIN, Ch. H., GRESLE, F. *Dějiny sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-33-4.  
 KELLER, J. *Teorie modernizace*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. ISBN 78-80-86429-66-3.  
 KELLER, J. *Dějiny klasické sociologie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. ISBN 80-86429-34-2. (Kap. 1, 10, 12)  
 MARTUCELLI, D. *Sociologie modernity: Itinerář 20. století*. Brno: CDK, 2008. ISBN 978-80-7325-145-1.  
 PETRUSEK, M., BALON, J. *Společnost naší doby: populární sociologie (ne)populárních problémů*. Praha: Academia 2011. ISBN 978-80-200-1965-3.  
 URBAN, O. *Kapitalismus a česká společnost*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2003. ISBN 80-7106-500-5.

### Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky

BAUMAN, Z. *Modernita a holocaust*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-23-7.  
 BAUMAN, Z. *Globalizace: Důsledky pro člověka*. Praha: Mladá fronta 2000. ISBN 80-204-0817-7.  
 BECK, U. *Globalizace: Omyly a odpovědi*. Brno: CDK 2007. ISBN 80-7352-123-9.  
 BĚLOHRADSKÝ, V. *Společnost nevolnosti: Eseje z pozdější doby*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7419-007-0.  
 FISCHER, J. L.: *Krise demokracie*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-658-5.  
 HAVEL, V. *Moc bezmocných*. In idem, *O lidskou identitu*, Praha: Rozmluvy, 1990, s. 55–133. ISBN 0-946352-04-6.  
 HROCH, M. *Národy nejsou dilem náhody: Příčiny a předpoklady vzniku moderních evropských národů*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-010-0.  
 MASARYK, T. G. *Ideály humanitní. Problém malého národa. Demokratism v politice*. Praha: Melantrich, 1990. ISBN 80-7023-036-3.  
 MOŽNÝ, I. *Proč tak snadno: Některé rodinné důvody sametové revoluce*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1991. ISBN 80-901059-0-4.  
 NEŠPOR, Z. R. *Republika sociologů: Zlatá éra české sociologie v meziválečném období a krátce po druhé světové válce*. Praha: Scriptorium, 2011. 978-80-872271-48-3.

POTŮČEK, M. *Cesty z krize*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-057-5.  
 PULLMANN, M. *Konec experimentu: Přestavba a pád komunismu v Československu*. Praha: Scriptorium, 2011. ISBN 978-80-87271-31-5.  
 RICHTA, R. *Civilizace na rozcestí*. Praha: Svoboda, 1966.  
 STALIN, J. V. *Ekonomické problémy socialismu v SSSR*. Praha: Svoboda, 1952.  
 TROCKIJ, L. D. *Zrazená revoluce*. Brno: Doplněk, 1995. ISBN 80-85765-30-6.

**Informace ke kombinované nebo distanční formě**

<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>
--	---------------	-------------------------------------

**Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly**

Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.



<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
Název studijního předmětu	Prostorová mobilita v historicko-sociologické perspektivě		č. 31.
Typ předmětu	povinně volitelný	Dopor. ročník / semestr	2 LS
Rozsah studijního předmětu	26 hod. za týden	0/2 kreditů	2
Jiný způsob vyjádření rozsahu		Dvousemestrální předmět	ne
Způsob zakončení	zápočet	Forma výuky	seminář
Další požadavky na studenta			
Vyučující (jméno s tituly)	doc. PhDr. et JUDr. Jan Štemberk, Ph.D.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>			
<p>Jednosemestrální předmět je věnován proměnám časoprostorové mobility české společnosti v průběhu 19. a 20. století. Bude přitom akcentována specifická role historické sociologie. Výuka se bude soustředit na postižení nových trendů horizontální mobility spojených s nástupem moderní společnosti. Pozornost bude věnována proměňujícím se významu jednotlivých dopravních prostředků, zkracující se doby cestování, možnostem, důvodům a motivům cest.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Uvedení do tématu, základní definice a metodologie.</li> <li>2) Proměny vnímání prostoru a času.</li> <li>3) Zrychlení dopravy a nové dopravní prostředky v 19. století.</li> <li>4) Cesty za prací.</li> <li>5) Volný čas a jeho trávení.</li> <li>6) Cesty za rekreací, nástup cestovního ruchu.</li> <li>7) České cestovatelství. Osobnosti, směry, dopady na společnost.</li> <li>8) Nové dopravní prostředky 20. století.</li> <li>9) Automobilismus.</li> <li>10) Demokratizace cestování v meziválečném období.</li> <li>11) Možnosti cestování ve druhé polovině 20. století.</li> <li>12) Boom cestování po roce 1989.</li> </ol>			
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>ROZHONĚ, V. <i>Čeští cestovatelé a obraz zámoří v české společnosti</i>. Praha: Aleš Skřivan ml., 2005. ISBN 80-86493-18-0.  ŠTEMBERK, J. <i>Automobilista v zajetí reality. Vývoj pravidel silničního provozu v českých zemích v první polovině 20. století</i>, Praha Karolinum 2008. ISBN 978-80-246-1461-8.  ŠTEMBERK, J. <i>Fenomén cestovního ruchu. Možnosti a limity cestovního ruchu v meziválečném Československu</i>, Pelhřimov – Praha 2009. ISBN 978-80-7415-021-0.  BRENDON, P. <i>Thomas Cook. 150 Years of Popular Tourism</i>. London: Secker &amp; Warburg, 1991. ISBN 0-436-19993-9.</p>			
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>			
<p>HACHTMANN, R. <i>Tourismus-Geschichte</i>. Göttingen: Vandenhoeck &amp; Ruprecht, 2007. ISBN 978-3-8252-2866-8.  KUNSKÝ, J. <i>Čeští cestovatelé</i>. Praha: Orbis 1961.  HLAVAČKA, M. <i>Dějiny dopravy v českých zemích v období průmyslové revoluce</i>. Praha: Academia 1990. ISBN 80-200-0221-9.  ULMANOVÁ, K. <i>Cestování před sto lety, aneb, Všude dobře, doma nejlépe: rozvoj českého turismu v kontextu světových výstav ve druhé polovině devatenáctého století</i>. Praha: Dokořán 2011. ISBN 978-80-7363-384-4.</p>			
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
Rozsah konzultací (soustředění)	2 x 5h = 10 h	celkem hodin kontaktní výuky	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>			
<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>			

<b>D – Charakteristika studijního předmětu</b>			
<b>Název studijního předmětu</b>	<b>Sociologie konfliktu, války a terorismu</b>		č. 32.
<b>Typ předmětu</b>	povinně volitelný	<b>Dopor. ročník / semestr</b>	2 LS
<b>Rozsah studijního předmětu</b>	26 hod. za týden	0/2	<b>kreditů</b> 2
<b>Jiný způsob vyjádření rozsahu</b>		<b>Dvousemestrální předmět</b>	
<b>Způsob zakončení</b>	zápočet	<b>Forma výuky</b>	seminář
<b>Další požadavky na studenta</b>			
<b>Vyučující (jméno s tituly)</b>	Mgr. Karel Černý, Ph.D.		
<b>Anotace předmětu, příp. osnova po jednotlivých blocích ev. týdnech výuky</b>	<p>Kurz uvádí do problematiky sociologie konfliktu (L. Coser, R. Dahrendorf, Ch. W. Mills, Ch. Tilly, S. P. Huntington) včetně příkladů aplikace na současné konflikty. Dále poskytuje základní vhled do proto-sociologie (C. Clausewitz, T. Malthus, V. Lenin, J. Hobson, I. Kant) a sociologie války (např. P. Sorokin, Ch. Tilly). Třetím tematickým okruhem kurzu je představení současných sociologicky relevantních přístupů k terorismu a jeho empirickému výzkumu (R. Pape, M. Krueger, M. Juergensmeyer, W. Laqueur). V kurzu se studenti dále seznámí s hlavními ohnisky napětí současného světa, se sociologickými případovými studii vybraných válečných konfliktů 19. a 20. století, s historickými proměnami válečných konfliktů v období novověku, se vzájemně konkurenčními přístupy k analýze příčin válek a také s nejnovějšími teoretickými koncepcemi (např. M. Klare, M. Kaldor, H. Dixon, S. Huntington).</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Úvod.</li> <li>2. Sociologie konfliktu 1. Lewis Coser a funkcionální pojetí konfliktu.</li> <li>3. Sociologie konfliktu 2. Ralph Dahrendorf a polemika s Karlem Marxem.</li> <li>4. Sociologie konfliktu 3. Ch. W. Mills a mocenská elita.</li> <li>5. Sociologie konfliktu 4. Charles Tilly a repertoáry soupeřivé politiky.</li> <li>6. Sociologie konfliktu 5. S. P. Huntington a politický konflikt v modernizující se společnosti.</li> <li>7. Sociologie konfliktu 6. Téma revolucí. Pokusy o syntézu.</li> <li>8. Sociologie války 1. Makro a mikro přístupu k analýze příčin válek. Příklady.</li> <li>9. Sociologie války 2. Pitirim Sorokin a historická analýza válek.</li> <li>10. Sociologie války 3. Současné přístupy.</li> <li>11. Sociologie terorismu 1. Mark Juergensmeyer a náboženský terorismus.</li> <li>12. Sociologie terorismu 2. Empirické přístupy k výzkumu a jeho výsledky.</li> </ol>		
<b>Základní studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>KELLER, J. <i>Úvod do sociologie</i>. Praha: Slon, 1997. ISBN 80-85850-25-7. (kapitoly k sociologii konfliktu)  KELLER, J. <i>Sociologie konfliktu</i>. Brno: FF MU, 1990. ISBN 80-210-0193-3. (kapitoly týkající se Cosera, Dahrendorfa a Millse)  ŠUBRT, J. (ed). <i>Historická sociologie. Teorie dlouhodobých vývojových procesů</i>. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-061-1. (kapitola věnovaná R. Dahrendorfovi od Františka Znebejánka)  ŠUBRT, J. <i>Postavy a problémy soudobé sociologie</i>. Praha, ISV, 2002. ISBN 80-85866-77-3. (kapitola o R. Dahrendorfovi).  JUERGENSMEYER, M. <i>Teror v mysli boží</i>. Brno: CDK, 2007. ISBN 978-80-7325-109-3.  HUNTINGTON, S. P. <i>Střet civilizací</i>. Praha: Rybka, 2001. ISBN 80-86182-49-5.  MALESEVIC, S. <i>The sociology of war and violence</i>. Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-51651-8.</p>		
<b>Doporučená studijní literatura a studijní pomůcky</b>	<p>LAQUEUR, W. <i>A History of Terrorism</i>, 2009. ISBN 0-7658-0799-8.  SOULEIMANOV, E. (ed.). <i>Terorismus: Pokus o porozumění</i>. Praha: Slon, 2010. ISBN 978-80-7419-038-4.  ŠLACHTA, M. <i>Ohniska napětí ve světě</i>. Praha: Kartografie Praha, 2007. ISBN 978-80-7011-926-6.  EICHLER, J. <i>Terorismus a války v době globalizace</i>. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1790-9.  TOMEŠ, J. <i>Konflikt světů a svět konfliktů</i>. Praha: P3K, 2007. ISBN 978-80-903587-6-8.</p>		
<b>Informace ke kombinované nebo distanční formě</b>			
<b>Rozsah konzultací (soustředění)</b>	2 x 5h = 10 h	<b>celkem hodin kontaktní výuky</b>	
<b>Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly</b>	<p>Rozsah a obsahové zaměření výuky studentů kombinovaného studia je konkretizováno v sylabech a studijních oporách (odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na studenty prezenčního studia). Studenti kombinované formy budou mít během semestru dvě soustředění, vždy v rozsahu pěti vyučovacích hodin. Forma zkoušky je stejná pro studenty prezenčního i kombinovaného studia.</p>		

